

Ročník XVI, 5/2016

**Hrádecké
noviny**

**Gródeckie
nowości**

...rozděleni zdmi, spojeni srdci...

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
moc nás těší, že jste na-
še obnovené hrádecké no-
viny přijali. Zaznamenali
jsme poměrně širokou
odezvu a zájem nejenom
z řad obyvatel Hrádku, ale
dalších sympatizantů naší
obce a bývalých rodáků.
Rovněž autorů článků je
celá řada, takže o informační pestrost není
nouze. Alespoň prozatím.

Velice stojíme o to, abyste se nebáli
pro naše noviny něco napsat. Každý z nás,
kteří k Hrádku cítíme to nedefinovatelné
pouto a je nás věru hodně, má na co za-
vzpomínat. Má možnost sdílet své myš-
lenky a zkušenosti s ostatními. Obecní
zpravodaj byl vytvořen nejenom pro lepší
informovanost, ale především pro vnímá-
ní našeho Hrádku emocemi. Zpracování je
navrženo tak, aby se lidé s časopisem iden-
tifikovali, aby nebyli motivováni vyhodit
jej po přečtení do koše jako reklamní leták.
Pokud se stane takovou kronikou součas-
ného Hrádku na pokračování, bude docí-
leno našeho záměru.

Usilujeme společně, aby skrze Hrádec-
ké noviny bylo předáváno pozitivní posel-
ství o životě vesnice na břehu úchvatné ře-
ky Olzy. Vesnice, kde lišky nedávají dobrou
noc a nuda nenašla svůj domov.

Vážení spoluobčané, rok 2016 se po-
malu chýlí ke konci. Chci Vám jménem ce-
lého zastupitelstva i pracovníků obce po-
přát, abyste prožili spokojené a klidné
Vánoce. Abyste si alespoň na krátký čas od-
počinuli od každodenních strastí a staros-
tí. Mějme k sobě blíží! Postarejme se o to,
aby se nikdo z nás nemusel cítit osaměle.

Váš starosta Robert Borski

Z redakce

Milí obyvatelé,
Vánoce jsou za dveř-
mi a zatímco možná listu-
jeme prvními stránkami
novin, hlavou se Vám
hemží desítky myšlenek
spojených s přípravou na
dne mého nejoblíbenější,
ale také „nejustaranější“
svátky roku.

Postřehli jste, že dokonce existují manuály,
jejichž cílem je pomoci vše bez stresu a v po-
klidu zvládat? Asi už v polovině října, tedy
mnozí by řekli, že s dostatečným předsti-
hem, mi jeden takový „šikovný taháček“ do-
razil na e-mail. Nesl název Šestitýdenní vá-
noční plán neboli velký adventní tahák a v
rámci hromadné pošty mi jej zaslala má ob-
líbená bloggerka, píšící v něm, že s vánoč-
ními přípravami je potřeba začít hned,
jakmile se v obchodě objeví první čokolá-
dová figurka Mikuláše nebo první vánoční
ozdoba (v nejmenovaném supermarketu
to bylo letos snad v polovině září!). V pláno-
vači byly úkoly počínaje vylepením páru
symbolických vloček na okno, přes poříže-
ní rodinné fotky na vánoční přání a CD s vá-
nočními koledami až po praktičtější naku-
pování trvanlivých surovin na pečení z pře-
dem připraveného seznamu a dokonalých

dárků, kterými se svým blízkým zavděčí-
me, upečení toho nejchutnějšího cukro-
ví, kompletní hloubkový úklid domu
od sklepa až po podkroví... Seznam, přes-
tože obsahující úkoly dostatečně časově
rozložené, neměl konce a při jeho prostu-
dování mi bylo jasné, že mé Vánoce podle
tohoto plánu „nepojedou“. Řečnickou
otázkou je: „Budou Vánoce s napečenými
čtyřmi druhy cukroví místo deseti a s ne-
nalepenými papírovými vločkami méně
„kvalitní“?

Nedávno mi jeden známý ukázal
„pohyblivý“ obrázek. Upřeným pohle-
dem na něj jsem s údivem pozorovala, jak
se jednotlivé části najednou pohybují, ač-
koli ve skutečnosti jsou statické. Krásný
příklad optického klamu, ale možná i to-
ho, jak se z poklidných svátků mohou
snadno stát svátky starostí a spěchu.
Drazí obyvatelé téměř dvoutisícového
Hrádku, mějte pohodové Vánoce obklo-
pené lidmi, které máte rádi. Vychutnejte
si jedinečnou atmosféru těchto svátků,
a když Vás náhodou přepadne úzkostlivá
myšlenka, že jste nestihli připravit vše tak
dokonale, jak jste si přáli, vzpomeňte
na „pohyblivý“ obrázek, na to, že jde vlast-
ně o takový optický klam a Vánoce jsou ve
skutečnosti úplně o něčem jiném.

Martina Škanderová,
redaktorka

Gródeczku mój

Gródeczku mój, Gródku,
jesteś jak róża w ogródku.

Piękny, piękny nasz Gródek cały
I ten nowy i ten stary.
Trzeba kochać ten kawał swego kraju,
Nie uciekać do obcego raju.

Byłeś, jesteś i będziesz,
Byłeś mym bólem i głodem,
Byłeś mi solą i miodem,
Byłeś mej duszy kagańcem,
Byłeś mych myśli wybrańcem,
Byłeś, mój kraju nad Olzy brzegiem,
Marzeniem ciepłym i zimnym śniegiem.

Jesteś jak oczy dziecięce,
Jesteś jak usta dziewczęce,
Jesteś jak dłonie mej matki,
Jesteś jak uśmiech kochanki,
Jesteś, mój kraju nad Olzy brzegiem,
Ojcowskim domem pod śląskim niebem.

Będziesz mi chleba zapachem,
Będziesz mym słońcem i latem,
Będziesz mą gwiazdą poranku,
Będziesz mi wieczną kochanką.
Będziesz, mój kraju nad Olzy brzegiem,
Najlepszą matką i życia chlebem.

Autor fotky: Lukáš Turoň

Hrádečan zachránil dva lidské životy na Srí Lance

S velkým potěšením jsem přijal telefonát paní Jaroslavy Jirmáskové, která měla touhu mým prostřednictvím vyjádřit vděčnost člověku z naší obce, který jí a její dceři zachránil život.

Poté, co jsem vyslechl velmi dojemný příběh, jsem byl hrdý na to, že máme v obci Bronislava Starzyka, který se zachoval velmi profesionálně a s

nasazením vlastního života pomohl oběma topícím se dámám dostat se z oceánu na břeh.

Po ukončení hovoru s paní Jaroslavou jsem ještě chvíli nehnutě seděl a vstřebával její slova.

„Brónku, velké díky. Tímto úctyhodným činem jsi udělal čest nejenom své osobě, ale i rodné obci a hasičské jednotce, které velíš. Zaslouhuješ vyznamenání!“

Robert Borski

Bronislav Starzyk

Vážený pane starosto,

rády bychom poděkovaly Vaším prostřednictvím panu Bronislavu Starzykovi a jeho manželce za záchranu našich životů.

Při pobytu na Srí Lance dne 26.11.2016 jsme se s dcerou, při koupání v oceánu, dostaly do místa, kde byl nečekaně silný spodní proud, který nás táhl dál do oceánu. Tuto situaci jsme přestaly zvládat. Toho, že jsme v nesnázích si nejprve všimla paní Starzyková a upozornila manžela, ten bez zaváhání šel do velkého rizika. Svou statečností a svým profesionálním přístupem se mu podařilo nás obě dostat z vody. Staral se o nás do doby, dokud nebyl přesvědčený, že jsme obě v pořádku..

Když jsme vzpomínaly z tohoto děsivého zážitku a děkovaly mu, řekl skromně, že je to samozřejmé a že by si nikdy neodpustil, kdyby do toho nešel.

Můžete být pyšní, že máte mezi sebou tak statečného občana, který neváhá riskovat svůj život pro nezištnou záchranu druhých. Takových lidí už moc není a my jsme měly velké štěstí, že jsme se s takovými lidmi setkaly v tak vzdálené zemi.

Děkujeme jménem svým i jménem našich rodin a přejeme Vám a všem občanům Obce Hrádek krásné vánoce s šťastným rokem 2017.

Jaroslava Jirmásková

Tuněchody č. 78

537 01 Chrudim

Petra Čepeláková

Strojařů 1226

537 01 Chrudim

Odborné moderní učebny pro děti míří ke stavebnímu povolení

Už víme, jak bude vypadat interiér rodninného domku i hospodářské budovy, které obec koupila od ing. Hóty (samozřejmě za předpokladu získání dotace). Na obrázcích jsou vidět půdorysy ze studie proveditelnosti, která byla k tomuto účelu zhotovena. V rámci projektu rozšíření odborných učeben budou využita všechna podlaží, od sklepa až po podkroví. Ve sklepe budou šatny a technická místnost. Již nyní je suterén propojen s Centrem volného času. Stačilo probourat zadržené dveře.

Další dvě podlaží budou zaměřena na odbornou výuku dětí. Multimediální učebna s přílehlou laboratoří bude vyvedena přes terasu přímo do zahrady. V prvním patře pak budou dílny a velká kuchyně přizpůsobena výuce přípravy pokrmů. Toto patro bude opět spojeno s Centrem volného času tak, aby zde bylo možné provozovat i mimoškolní aktivity, např. kurzy vaření, cukrařiny.

Na zahradě vznikne venkovní učebna, kde se děti budou vyučovat v krásném přírodním prostředí.

Rovněž v hospodářské budově bude zařízení pro tzv. školu lidových řemesel, např. tkalcovský stav, hrnčířský kruh, pec na keramiku a další. Budou zde také vitríny s exponáty vesnického muzea, které sem

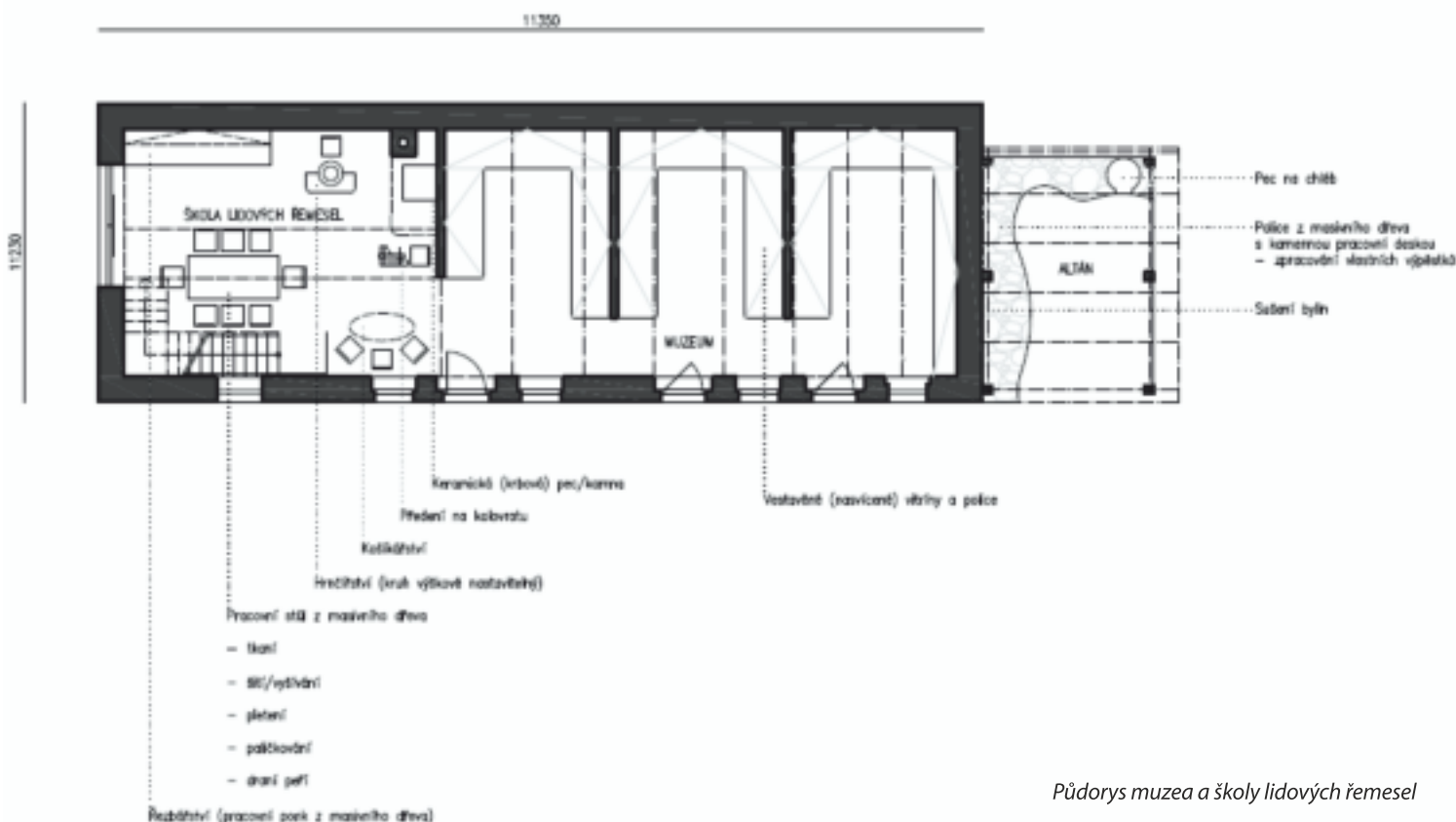
bude přemístěno. Vesnické muzeum doplní venkovní expozice, na kterou jsme dosud neměli vhodný prostor.

Práce na projektové dokumentaci pro stavební povolení pokračují intenzivně, neboť termín pro odevzdání žádosti o dotaci je již vyhlášen. Musíme vše stihnout do 15.2.2017.

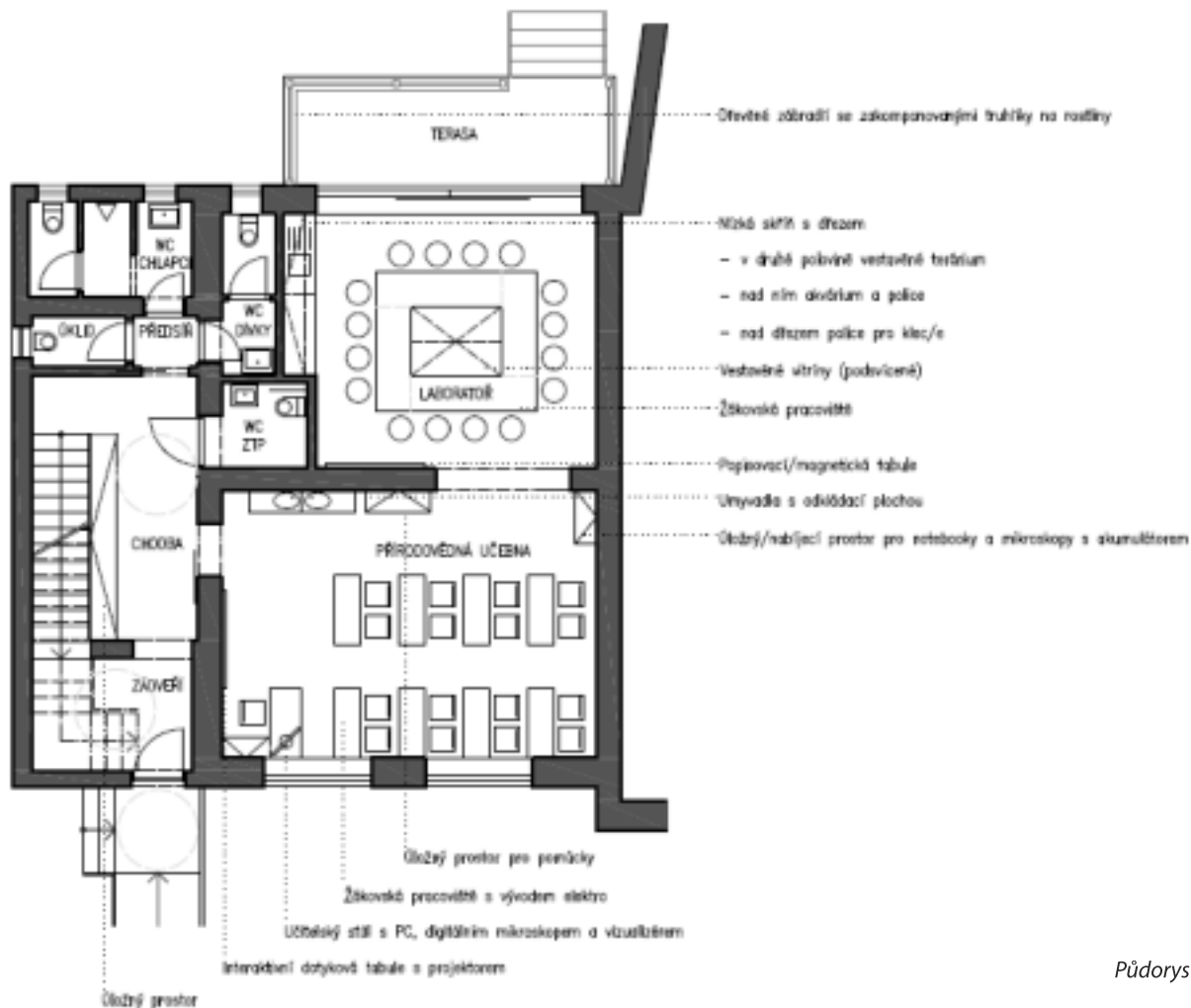
RB

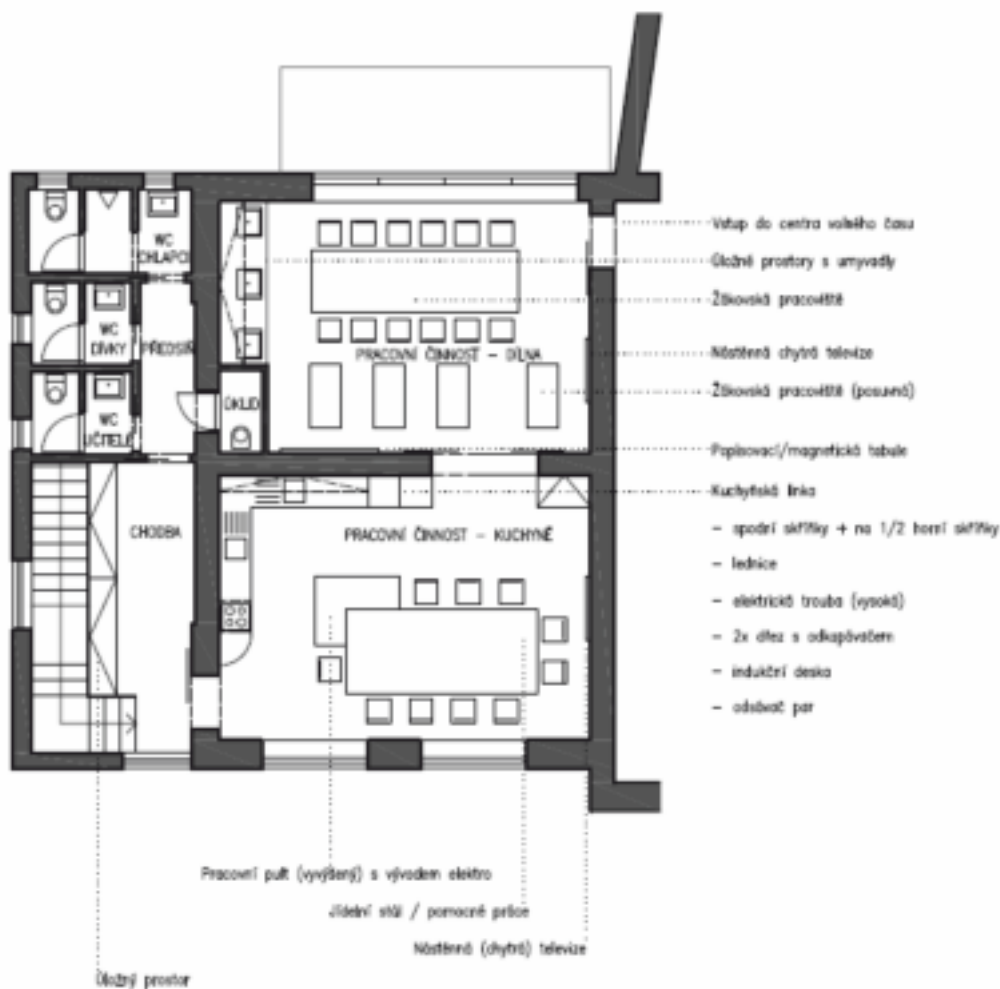
Venkovní pohled

Půdorys muzea a školy lidových řemesel

Půdorys přízemí

Půdorys 1. patra

Alej Dobra

Unikátní sbírka krajových odrůd jabloní, které jsou vysazovány v Aleji Dobra u zvoničky Sv. Izidora osobnostem regionu, se koncem listopadu rozrostla o další tři stromky. 3 jablůňky jsou každoročně vysazovány jako ocenění osobnostem, které udělaly něco dobrého pro druhé.

Starostové tentokrát vybrali paní Helenu Szymeczkovou z Nýdku, která působila 54 let jako knihovnice. Její práce byla oceněna také Ministerstvem kultury. Po celý

svůj život pracovala s veřejností a svým optimistickým přístupem k životu rozdala lidem mnoho radosti a povzbuzení.

Druhým oceněným se stal bývalý senátor Emil Škrabiš. Během své osmileté služby našemu regionu ho ctíla nezvyklá skromnost a píle. Pomohl mnoha lidem nejenom z pozice senátora.

Třetím oceněným je známý jablunkovský bluegrassový zpěvák, textař a zakladatel hudební skupiny Blaf Tomáš Tománek. Tomáš sklá-

dá písničky o našem rázovitém Jablunkovsku, a to po nashyzmu. Stal se tak významným propagátorem regionálního kulturního dědictví.

Pro přehlednost zveřejňujeme portréty lidí, oceněných v minulém roce, i seznam odrůd, kterými se pyšní naše hradecká Alej Dobra. Máme naději, že již v příštím roce ty nejdříve vysazené jabloně obdaří svými plody kolemjdoucí turisty a návštěvníky tohoto úžasného koutu našeho kraje.

RB

Vysazené odrůdy jabloní:

1. Krasokvět žlutý
2. Strýmka
3. Strýmka červená
4. Kardinál žíhaný
5. Malinové hornokrajové
6. Boikovo
7. Gdánský hranáč
8. Sudetská reneta
9. Croncelské
10. Kasselská reneta
11. Smířické vzácné
12. Vejminěk červený
13. Jadernička moravská
14. Jeptiška
15. Průsvitné letní
16. Čistecské lahůdkové
17. Ontario
18. Borovinka
19. Hvězdnatá reneta
20. Boskoopské
21. Astrachan bílý
22. Řehtáč soudkovitý

Ocenění 2016

Helena Szymeczková, Nýdek

Emil Škrabiš, Český Těšín

Tomáš Tománek, Jablunkov

Ocenění 2015

Bronislav Babilon, Bystřice

Tadeusz Filipczyk, Návsi

Libuše a Leon Jeżowiczovi, Jablunkov

Opět se rozjel ping-pong

Tak jako loni, i letos se nás pár nadšenců scházíme po večerech v Centru volného času, abychom udělali něco pro svá těla. Dvakrát v týdnu si hrajeme s malým plastovým míčkem, hrajeme „pinčes“. V letošním roce máme na tuto hru vyčleněné dva dny v týdnu, a to v pondělí a čtvrtek. Na-

še stabilní parta čítá od tří skalních hráčů až po maximální počet šesti hráčů této krásné hry. Je to opravdu sport pro všechny věkové kategorie a různě nadané sportovce. My tuto hru hrajeme pouze pro zábavu a trochu také pro posílení kondičky, hlavně nyní v tomto nadcházejícím zimním čase.

Martin Byrtus

Na hrádecké chatě se farmařilo

K pořádání táborů a pobytů dětem z blízkého i vzdálenějšího okolí již řadu let slouží chata v Hrádku. Manželé Rychtárkovi před časem přišli se zajímavým nápadem, jak dětem pobyt v malebném prostředí Beskyd „okorenit“ něčím opravdu výjimečným. Oslovili místní lidové řemeslníky, zemědělce a milovníky přírody a ve spolupráci s nimi pro děti připravili zážitkový pobyt, díky kterému si děti mohly na vlastní kůži vyzkoušet, jak může vypadat běžný život na vesnici.

Zajímavého pilotního projektu se zúčastnilo 30 dětí společně s pedagogy

ze Základní školy na ulici Dělnické v Karviné. Náplň jednotlivých dnů byla tematická – Den na salaši, Gazdovský den, Den v lese, Medový den. Během týdne nabíteno aktivitami jako pletení košťat, výroba domácího másla, šlapání zelí, kydání hnoje, pečování o hospodářská zvířata, krmení lesní zvěře a dalších, pro žijící na vesnici „rutinních“ činností, se z měšťáků stali opravdoví nadšenci pro „farmaření“.

Podle jedné z pedagožek se děti z města přizpůsobovaly venkovskému prostředí každý den s nadšením a nestalo se,

Poctivá strava těžce pracujících, chléb s čerstvým tvarohem

že by na některou z nabízených aktivit reagovaly odmítavě – přes výuku lidových tanců v párech, po práci na salaši. A protože v minulosti neexistovaly žádné mobilní telefony, nedělalo novodobým farmářům problém obejít se bez nich (a dokonce jim prý ani nechyběly). Zbylý volný čas tak mohli věnovat hraní špalíkové, mlýnu nebo třeba lodí.

MaŠ

Péče o zvířata byla každodenní povinností malých farmářů

Místní rodáci děti kdeco naučili

Po práci si farmáři udělali lidovou tancovačku

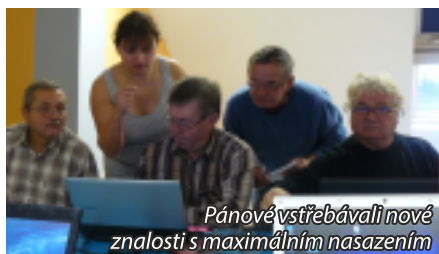
Počítač a senior

Na čtyři dny v týdnu od 14. do 18. 11. se sál Centra proměnil v počítačovou učebnu. Díky nadačnímu fondu manželů Livie a Václava Klausových a Kvalifikační a personální agentuře KaPa, o. p. s. se senioři zdarma zdokonalovali v práci s počítačem.

Zkušená lektorka Monika Szkatulová provázela světem počítačů celkem 10 zájemců, 6 mužů a 4 dámy, kteří naplnili maximální kapacitu kurzu. Speciální poděkování za zdárný průběh kurzu patří manželům Widenkovým z hrádeckého Klubu seniorů, kteří v krátkém časovém

horizontu pomohli kontaktovat potenciální zájemce ze svých řad a také milé a statečné paní Szkatulové, kterou den před konáním kurzu potkala nehoda, vinou které ji provázela bílá sádra na levé ruce po celou dobu výuky.

MaŠ

Pánové vstřebávali nové znalosti s maximálním nasazením

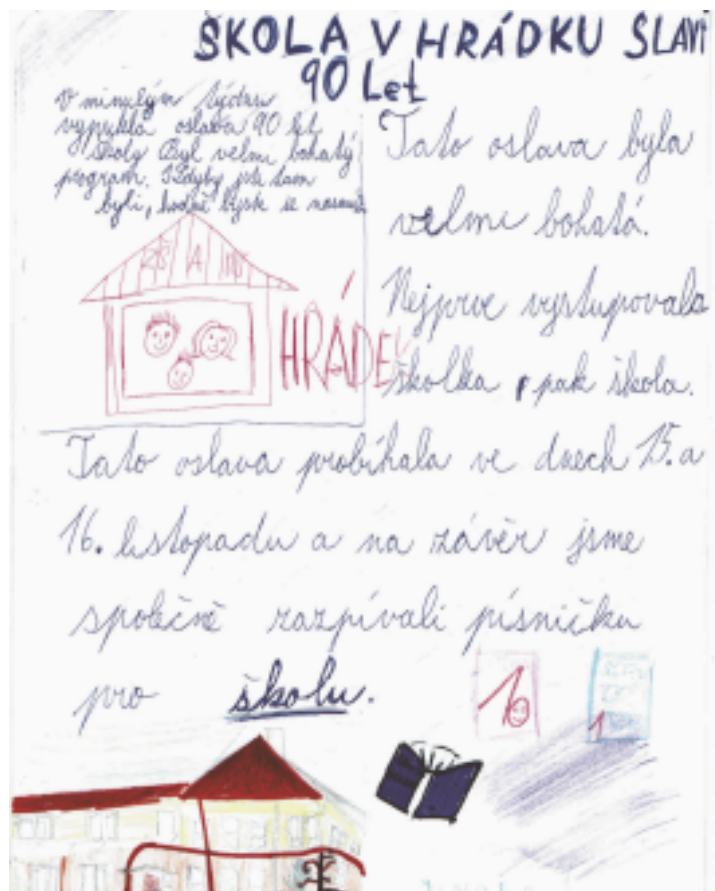

Po zdárném absolvování nechyběla skupinová fotografie

Základní škola a Mateřská škola v Hrádku slavila 90. výročí

Oslavy byly moc fajn! Děkujeme všem, kteří naši školu podpořili: návštěvou, finančně i darem.

Šárka Honusová

Nechyběly lidové tance...

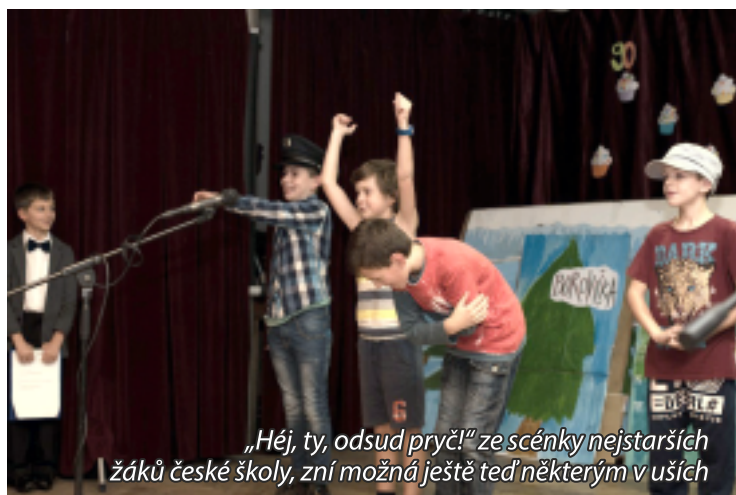
...ani vystoupení mažoretek

Švarné čtvrtáčky lákaly k zastavení novodobého Ivánka

Vystoupení pilných mravečků

„Héj, ty, odsud pryč!“ ze scénky nejstarších žáků české školy, zní možná ještě teď některým v uších

Vystoupení školní družiny

Po představení byli všichni hosté pozváni na prohlídku školy, kde nechybělo ani bohaté občerstvení

Staré fotografie oživovaly vzpomínky nejednomu návštěvníkovi

Happy Halloween!

Děti z mateřské školy slavily 31. října odpoledne v Centru volného času Halloween.

Ačkoli se nejedná o tradiční český svátek, každá příležitost, kdy se mohou rodiče s dětmi sejit při společné tvůrčí činnosti i mimo domov, je vítaná. A že se tvořilo! Z obyčejných dýní vznikala pod rukama zručných rodičů hotová umělecká díla, děti si pak zdobily dárkové tašky bramborovými razítky. Maminky přichystaly chutné, tématicky laděné pochoutky. Když jsme se všichni občerstvili, vydali jsme se na strašidelnou stezku v zahradě. I když byla venku tma a z křoví se ozývaly děsivé zvuky, díky

lampionům, světýlkům a hodným strašidýlkům jsme se báli jen malinko. Lampionový průvod pak pokračoval do obecního parku, kde jsme rozmístili své dýňové lucerny. Příjemný společný večer pak zakončil ohňostroj. Druhý den si děti ve školce ještě poslechly obrázkovou

Každá dýně byla unikátem

prezentaci o původu nejen tohoto svátku, ale i Svátku všech svatých a Dušičkách.

Děkujeme moc paním učitelkám za vzornou přípravu této hezké rodinné akce.

Lucie Samcová

Tatínkové, maminky, děti...Každý přiložil ruku k dílu

„Škola na zkoušku“

Stimulační semináře k rozvoji školní připravenosti - to je „Škola na zkoušku“.

Semináře jsou zaměřené na rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, sluchového a zrakového vnímání a předmatematických představ.

Rodičům tak nabízíme soubor cvičení s návodem, jak si „hrát“ doma

s dítětem, aby bylo připraveno na školní výuku a dětem první seznámení s „velkou a opravdickou“ školou, kde si mohou pod vedením paní učitelky vyzkoušet, jak se sedí ve školních lavicích. Rodiče, kteří své dítě doprovázejí, tak mají možnost zaznamenat jejich první školní úspěchy.

Lenka Palarczyková

Od září 2017 už "na ostro"

Učíme se o naši vlasti

Začalo to jako nevinné pošťuchování: „Cože o té naší vlasti vlastně dohromady víme?“ A vznikl z toho zábavný projekt.

Rozdělili jsme se do skupin a své znalosti dali na papír. Kreslili, vybarvovali, dopisovali, lepili... Dohromady nám to

šlo. A navíc nás to ještě bavilo! Jak své znalosti ovšem zúročíme jednotlivě, to se uvidí.

A to není vše. Náš projekt pokračuje. O naši vlasti toho chceme ještě hodně zjistit. Je to naše vlast, ve které se nám dobře žije, a my ji máme rádi.

Vaši čtvrtáci

Učíme se o naši vlasti

Gratulacje dla jubilatów

Gródzkie przedszkolaki zaprezentowały krótki program, by złożyć życzenia JUBILATOM zgromadzonym na gmińskim urzędzie.

Przedszkolaki po przywitaniu gości, przedstawiły piosenki i wierszyki tematyczne tegorocznej jesieni. Na zakończenie na-

sze dzieci zaśpiewały-tradycyjne 100 lat.

Jubilatom najbardziej podobały się uśmiechnięte buzie dzieci. Jubilaci wielkimi brawami, nagrodzili naszych najmłodszych.

Aniela Kulik

Program dla jubilatów

Owiedziny myśliwego

Jesień dla naszych EKOLUD-KÓW, to prawdziwe cuda natury.

Piekliliśmy ziemniaki, jabłkowy kołacz. Robiliśmy stempelki z ziemniaków, tworzyliśmy różne postacie, zwierzątka z kasztanów, żołędzi, szyszek... Malowaliśmy listki, które później odciskaliśmy na papierze.

Szczytem tych wszystkich czynności było spotkanie z mistrzem

przyrody P. Ing. Jerzym Czernekiem, który zawitał do nas 11. 11. 2016. z 8 wiadrami wypełnionymi po brzegi leśnych skarbów. Były różnego rodzaju listki, szyszki, gałązki, nasiona, grzybki.... Dzieci musiały rozpoznać do których drzew należą odpowiednie szyszki i mnóstwo interesujących zadań.

Na zakończenie dzieci zaprosiły gościa do wspólnej zabawy.

Aniela Kulik

Wesoła szkoła

Czasami w szkole zdarzają się śmieszne sytuacje, które przynosi samo życie. Pojawiają się różne humorystyczne wypowiedzi, pisemne dziwolągi, ciekawe komentarze, wesołe opowiadania, ale też poważne dialogi. Kilka z nich zdecydowaliśmy się opublikować, by czytelnikom umilić przedświąteczną bieganię. Wszystkie są autentyczne a większość wydarzyła się w naszej szkole w Gródku.

- Przychodzi uczennica 5 klasy do dyżurującej nauczycielki i skarży się: „Pani nauczycielko, Maksio z 1 klasy biega za mną i chce mi dać puse!”
- Jeden z uczniów 4 klasy rodzinną sytuację finansową skomentował następującymi słowami: „Moja mama zarobi 10 000.- Kcz, gdyby nie tata, tak my są w”

- Uczeń klasy 5 zwraca się do dyrektora z prośbą: „Panie dyrektorze, ja się chcę przebrać na gimnastykę, popilnuj proszę, by tu nie wchodziły dziewczyny”
- Uczennica klasy 4 opisała swoją babcię: Moja babcia ma blond włosy i zielone oczy. Jest bardzo stosunkowa do ludzi. Na pytanie nauczyciela co to znaczy, że „jest stosunkowa”, odpowiada: „... bo jak przyjdzie ciotka, to jej stosunkowo zawsze pożyczę pieniądze”.
- Na lekcji przyrody, na pytanie co to jest łańcuch pokarmowy, uczeń odpowiedział: „To jest, że mysz zje ser, tę mysz zje kot, kota zje pies a psa człowiek”

Niekiedy w szkole pojawiają się prawdziwe unikatki:

- Uczeń mówi nauczycielowi w sekrecie: „Panie nauczycielu, mama mi zakazała o tym mówić, ale ja dzisiaj idę spać do babci, bo ciocia będzie mieć przy sobie milenca”. (zdarzyło się w szkole w Trzyciecu)
- Dwaj piątoklasiści rozmawiają o dniu poprzednim: „Dziwoł żeś sie wczora po południu na tyn film . . .” Odpowiedź: „Ja dziwoł”. Pytanie: „A widzioł żeś jak oni sie tam we wannie bawili na sex ?

Mam nadzieję, że wesołe przygody i uśmiech nie opuszczą nas ani w roku 2017!

Kazimierz Cieślak

Hrádeček a jeho příběh

Příběh Hrádečku se začal psát v lednu roku 2014. V této době jsem začala hledat vhodnou školku pro naši dvouletou dceru.

Prozkoumala jsem možnosti, které se v okolí nabízely, a zjistila jsem, že je to filozofie lesní školky, která mi nejvíce ladí k našemu stylu života, hodnotám a charakteru naší dcery. Chvilí jsem zvažovala, že budu dcerku vozit do nejbližší lesní školky, kterou právě otevřeli v 50 km vzdálené vesnici. Následně jsem se ale více ponořila do podmínek pro vznik takové školky a spolu s manželem jsme se shodli na tom, že se vydáme dobrodružnější cestou a otevřeme školku vlastní. Ihned po vzniku tohoto nápadu se k nám připojila kamarádka, která řešila stejný problém a do dvou týdnů jsme přibrali do týmu zkušenou a příjemnou pedagožku, která s námi absolvovala celý proces přípravy otevření školky.

S nadšením, přesně v duchu hesla: „Kdo chce, hledá způsoby, kdo nechce, hledá důvody,“ jsme se pustili do práce. Z praktického hlediska bylo především potřeba zajistit vhodné prostory, což se nám díky podpoře mých rodičů podařilo. Byli totiž ochotni pronajmout nám část zděné budovy, kterou vlastní. Pak nastala fáze intenzivní rekonstrukce, vznikly návrhy interiéru školky, žádali jsme o granty, které by nám v začátcích pomohly, a intenzivně jsme seznamovali okolí s naším záměrem. C h t ě l i jsme dětem vytvořit takové prostředí, ve kterém bude každé z nich moci jít svým vlastním tempem, kde se nebude zbytečně

Takto by měla vypadat vysněná jurta

tlačit na výkon, kde nás opravdu budou zájmat individuální potřeby dětí, jejich aktuální radosti a starosti. Věříme, že v takovém prostředí mohou vyrůst silné osobnosti, které dokáží vybalancovat svoje potřeby a respekt ke svému okolí. Zkrátka osobnosti, které jsou samy sebou.

1. 9. 2014 jsme školku slavnostně otevřeli. První rok byl obdobím hledání a ukotvování se v naší filozofii. S malými zkušenostmi, ale s velkým nadšením jsme tvořili školku, do které bychom sami chtěli chodit. Do druhého školního roku jsme už vstoupili jako profesionální organizace s ukotvenou vizí a vědomím vlastní hodnoty. Toto se nám pak vrátilo v intenzivním nárůstu počtu dětí ve školce, postupně jsme zvětšovali náš tým a učili se školku řídit ve větším počtu.

Od 1. 9. 2016 jsme otevřeli navazující komunitní školu. Do naší školní skupiny docházejí děti, které jejich rodiče učí doma a my jim poskytujeme prostor pro seberoz-

voj a tříbení sociálních dovedností.

S tím jak naše organizace dynamicky roste, vyvstává stará známá otázka: „Kam s ním?“ Problém, který nás v tuto chvíli nejvíce pálí, je ten, že naše stávající kapacity jsou naplněné a chceme je navýšit. Zvážili jsme všechny dostupné i nedostupné možnosti a nakonec se rozhodli k velkému kroku – postavit vlastní jurtu (pozn. redakce: jedná se o lehce složitelnou a přemístitelnou kruhovou stavbu, tvořící tradiční obydlí kočovných kmenů Asie a Středního východu), kam od příštího roku přestěhujeme naši školku. Stávající zázemí tak bude sloužit výlučně škole, ale zároveň budou moci obě instituce spolupracovat. Odkoupíme pozemek v blízkosti stávajícího zázemí a škola i školka budou nadále v těsném sousedství.

Pro stavbu jurty chceme využít také grant z nadace Divoké husy. V únoru pořádáme benefiční ples pro naše rodiče a příznivce Hrádečku. Držte nám palce.

Iva Slovácová

SCEAV

Vánoční oplátek

Vánoční čas je před námi a je obrovským darem, když ho můžeme prožít ve společnosti svých rodin a přátel v radosti, klidu a pokoji. Svátky vrcholí podvečerem Štědrého dne, na jehož jedinečnou slavnostní atmosféru

se těší především ti nejmenší. Je to však večer, který nese mnohem hlubší význam. Večer, kdy si intenzivněji než kdy jindy v roce připomínáme narození Ježíše Krista – našeho Stvořitele a Spasitele. S východem první hvězdy na nebi zasedáme u prostřeného stolu plného nejrůznějších chodů. Mnohé domácnosti začínají pojidáním a lámáním vánočního oplátku. Odkud se tento zvyk vzal a proč se u štedrovečerní tabule tak často objevuje?

S oplátkem se setkáváme v nejrůznějších podobách už od nepaměti. Vyrábí se z nekvášeného těsta a symbolizuje Ježíše Krista, který se obětoval za naše hříchy a tím lidstvu nabídl smíření s Bohem. Už v prvním století po narození Ježíše Krista čteme o společenstvích,

kteřá věřící měli. „Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem.“ /Bible, Skutky apoštolů 2,46/ Lámání chleba bylo chvílí smíření, velmi podobného jako u Večeře Páně, kdy prožíváme Boží odpuštění a dobrotu a navzájem si přejeme: „Pokoj tobě“. S podobným významem se setkáváme i u vánočního oplátku. Do Polska a posléze k nám tato tradice dorazila už na konci 18. století a uchovala se až dodnes. Přestože „zlidověla“, přináší stále stejné poselství. A tak u štedrovečerního stolu je vánoční oplátek, který si lámeme mezi sebou, symbolem lásky, smíření a dobré vůle.

Přejeme Vám, milí hradečtí občané, požehnané a pokojné prožití vánočních svátků!

Noc na faře

Jak si zpestřit listopadové šedivé dny? Ano, byla tu jedna možnost – prožít odpoledne a noc na faře! Děti, které nezávážaly a přihlásily se, se nemusely trápit s přemýšlením, co budou o víkendu 5. a 6. listopadu dělat.

Sotva jsme se sešli, vydali jsme se s kouzelnou baterkou v malých skupinkách na cestu za neposedným provázkem. Posvícením na žlutý reflexní proužek jsme po malých kouscích získávali mapu k dalšímu putování Hrádkem. A že to nebyla jen tak legrace, si vyzkoušela jedna nešťastná bloudící skupinka, která nenašla část mapy a tak nevěděla, kam dál. Několik kluků jim šlo nebojácně naproti, našli se, atak všichni mohli získat provázekovou odměnu ukrytou v temné věži

Hrádeckého kostela (a to někteří stáli další velký díl vůle k přemáhání strachu).

Po malé svačince jsme si hráli a hráli a těšili se na večeri. Před spaním, zalezení ve svých pelíšcích, jsme mlsali popcornem a koukali na napínavý film o pravěké rodině. Aby se lépe usínalo, nechýbělo večerní čtení z knihy o kouzelné baterce, kterou jsme si před přícházejícím spánkem brali do ruky... Pak už jsme si popřáli DOBROU NOC a nastala ta opravdová NOC na FAŘE.

Ráno jsme stihli posnídat, navštívit na malý moment bohoslužbu a společně vše zakončit malým programem s povídáním o tom, jak se nezaplést do „špinavého“ života. Opravdu to stálo za to!

Zdeňka Adamková

Ještě že ty spacáky tak krásně hřejí

Farní sbor zve

Farní sbor Slezské církve evangelické v Hrádku
Vás srdečně zve do hradeckého kostelíku na
„vánoční“ bohoslužby!

24. 12. 2016 ve 23:00

Vigilie vánoční (v jazyce českém)

25. 12. 2016 v 10:30

Święto Narodzenia Pańskiego (v jazyce polském)

26. 12. 2016 v 8:30

2. svátek vánoční (v jazyce českém)

31. 12. 2016 v 17:00

Star Rok Sylwester (v jazyce polském)

1. 1. 2017 v 8:30

Nový rok 2017 (v jazyce českém)

Vánoce: Boží narození?

Za oknem padá sníh, blíží se čas nejkrásnějších svátků v kalendáři, čas pro rodinná setkání, dárky a vzpomínky. Můj článek není obvykle svátečně nalden, chtěl bych spíše nahlédnout za duchovní oponu a znova objevit to, co jsme cestou do obchodu snad zapomněli. Další svátky jsou za dveřmi a každá reklama vybízí: „Vánoce! Boží narození!“ Ano? Co to znamená? Jaký to má význam dnes v 21. století?

Milý čtenáři, pomalu vyslov slova BOŽÍ NAROZENÍ a poslouchej, jak zní. Uslyšíš v nich to, že se nám narodil Bůh. Samozřejmě víme, že se nejedná o datum 25. prosince v historickém slova smyslu a také víme, že na jesličky nepadal sníh za zvuků krásné hudby, uvědomujeme si ale, co se skutečně událo? I kdybych zvolil ta nejmírnější slova, je vánoční zvěst přesto velmi mocná, jak hovoří stará ruská píseň: „On se narodil, aby na sebe přijal náš hřích, aby byl ukřižován a za nás trpěl.“ Vánoce jsou radostnými svátky, ale i časem k zamyšlení, vždyť se narodil Spasitel.

Dokud nemáme vlastní děti, neumíme si dost dobře představit, jak narození malého člověka může změnit náš domov, vše kolem a především naše srdce. Dnes jako otec čtyř dětí si velmi dobře vzpomínám, když jsme to poprvé zažili jako mladá, nezkušená rodina. Byli jsme misionáři a náš první syn se narodil daleko od domova a našich blízkých. Jeho narozením se vše změnilo, od té doby jsme s naším malým Danielelem počítali při každém plánování. Naše známé jsme navštěvovali jindy, jindy jsme poslouchali hudbu a mluvili jsme potichu, vždyť „malý spí“. Náš svět se stal jeho světem a naše láska mu poskytla to největší bezpečí, jaké se dalo zajistit v ruských podmínkách, ve kterých jsme sloužili.

Podívejme se na Boží narození po duchovní stránce a uvidíme něco neobvyklého. Bůh nás miluje, má plán pro náš život a přeje si naše štěstí, tak nás učí Boží slovo - Bible. Bůh Otec má plán pro naši budoucnost a chce nám být nablízku, takový je obsah evangelia.

Když mladí rodiče očekávají příchod svého malíčkého, připravují mu pokoj a místo, kde bude spát a spolu s nimi bydlet. Dobří rodiče plní dojetí nad příchodem dítěte by mu nikdy nepřichystali místo někde v jiném městě nebo tam, kam by k nim dítě nemělo přístup. Podobně i Bůh nám vše připravil, věděl jsi o tom? Nemyslím tím církevní budovy a náboženské povinnosti, ale opravdovou Boží lásku. Chce nám být nablízku, proto se narodil jako člověk a ukázal nám, kudy máme jít, abychom se dostali do Otcova objetí!

Fotografie z adventního koncertu 2016 Církve bratrské

Milí Hrádečtí, právě o to jde v těchto svátcích, objevil se dar, ztělesněný Bůh, Slovo, které se stalo tělem, malé Dítě, které vše mění. Tvůj telefon a počítač automaticky nastavuje datum a i největší vlády a politici se řídí datem, které začalo den po narození tohoto dítěte, Krista Pána. On ví, jak z našeho života učinit místo setkání s Láskou a Pravdou o Bohu. To, co mně vždy fascinovalo na církvi, jsou lidé, jejichž životy byly proměněny Bohem. Dokud jsem to neviděl, chození do kostela bylo pro mne utrpením a náboženskou povinností a víra něčím zastaralým a neužitečným. Nikdy nepomenu, když mi jedna známá řekla, že Bůh mne miluje a zajímá se o můj život. Hovořila o něm, jako o někom ŽIVÉM, ne církevním, jako o OSOBE, KTERÁ VIDÍ, CÍTÍ, SLYŠÍ A MLUVÍ.

Rozhodl jsem se poznat PÁNA JEŽÍŠE trochu blíž... To byl den proměny v mém životě, protože každý, kdo jej poznává, začíná jít jinou cestou. Tehdy v Betlémě před 2000 lety za Ježíšem přišli mudrci. Herodes je chtěl využít k tomu, aby pro něj vypátrali, kde Dítě přebývá, ale to Dítě mění naše cesty a mudrci byli ve snu varováni (*Evangelium Matouše 2,12*), aby se vrátili jinou cestou. Stejně jako tehdy to funguje i dnes, On mění lidské cesty!

Jsem pastorem již 25 let a v ruských vězeních, protialkoholních léčebnách i v životech obyčejných, takzvaně slušných lidí jsem viděl, kolik lidí JEJ potkalo na své cestě a to změnilo celý jejich život. Boží narození mi připomíná, že když potkáš Ježíše, už se nevrátíš na starou cestu. Někdy také myslím na Ježíšovu matku Marii, mladou Židovku, vesničanku povolanou k tomu, aby byla matkou Krále! Představuji si, jak si prohlížela a hladila jeho malé nožičky a ručičky a držela je ve svých dlaních. Kdo má nemluvně, ví, jak příjemné a čisté je takové malíček.

Ale o nějakých 30 let později přišel den, kdy tyto ruce a nohy byly probodnuty brutálními římskými hřeby. O co tady jde? Drahý čtenáři, když se už zdálo, že Bůh nemá nic společného s padlým lidstvem, On přišel. Náboženství mělo zaběhnuté plány a zvyklosti, ale hříšníci nadále hynuli v temnotě a Pán přišel právě k nim. To byl šok a znamení od Boha, celé nebe se otřásl a na zemi se děly podivné věci! U zrodu Ježíše andělé zpívali, celý duchovní svět byl pohnut a lidé... jedni si pospíšili k jeslím, jiní strojili úklady, jak se ho zbavit a ostatní to ani nezajímalo.

Bible nám říká, že je něco velmi důležitého, co v našem vztahu s Bohem musí být postaveno do pravého světla a zhodnoceno Božím slovem. Zamysleme se nad tím, jak Ježíše přijal svět a jaké místo pro Něho našel. Následující verše nám přiblíží, kým byl, proč přišel a zda našel pro sebe místo. „Bylo tu pravé světlo, které osvětluje každého člověka; to přicházelo do světa. Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali.“ (*Ev. Janovo 1, 9-11*). Na jiném místě je napsáno: „Přišel jsem ve jménu svého Otce, ale nepřijímáte mne. Kdyby přišel někdo ve svém vlastním jménu, toho přijmete.“ (*Ev. Janovo 5,43*). „I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem.“ (*Ev. Lukášovo 2,7*)

Učenci a náboženští vůdcové, oněch časů zvaní farizeové, si libovali v předních místech v synagogách a způsob, jakým přišel Ježíš na svět, jim byl zcela cizí. V jejich životě bylo místo pro náboženství, ale ne pro Ježíše. Přešlo více než 2000 let a na světě pro něj stále není místo. Nanebevšť snad někdy v neděli se obrazně řečeno v nepoužívané oblasti našeho života najde nějaká kůlna, stáj nebo druhá stodola.

Král Herodes seděl v paláci a svět jej viděl jako někoho, kdo má nade vším vládu. Bůh byl pro něj natolik nereálný, že mohl zůstat ve stáji, ale ani to mu jeho pýcha nedovolila. Čas naší volby je dnes! Přijďme spolu s pastýři a mudrci se mu poklonit nebo se žárlivě rozčílíme, že nám někdo chce zasahovat do života? Nenašlo se místo pro toho, kdo byl předpovězen před více než 3000 lety a pak mu našli místo na Golgátě a v hrobě, ale Boží láska zvítězila a On dnes žije a koná! Žel nás Slovo Boží učí, že pro Ježíše nebude na zemi místo až do konce světa a jen srdce, která si jej zamilují, se otevrou jeho poselství a dílu. Narodil se v jeskyni určené zvířatům, nebyl u něj žádný Mikuláš ani sob z červenýmnosem. Na svět přišel někdo, kdo měl zemřít za naše hříchy. Před 2000 léty ve tmě této výjimečné noci nám andělé přinesli radostnou zvěst: „Nebojte se! Ať je váš život připraven na přijetí Pána. Ať JE ve vašem životě pro Pána místo!“ Při pohledu do plamene vánoční svíčky pomysleme na světlo, které uvnitř proměňuje naše srdce a zašeptejme: „Zvu Tě, Pane Ježíši“.

Miroslaw Kulec
pastor sboru Církve bratrské v Hrádku

Vzpomínka na léto s angličtinou

Děti a vedoucí vytvořili skvělou partu

Sněhová peřina už nám přikrývá celou zemi, střechy našich domů i aut a její mrazivý dech se dere do našich domovů. Přesto je na tomto ročním období něco krásného, čistého a zvláštního. Možná teď trávíme více času doma, protože se nám nechce do „té zimy“. Jsme více s lidmi, kteří nás dennodenně obklopují a kteří jsou součástí rodiny, a jsme tak nepřímo nuceni být více spolu a dělat něco společně a právě to **SPOLEČNĚ** bylo hlavním cílem letošního English campu.

Letos k nám přijela početnější skupina z Texasu – 11 odvážných mužů a žen a 8. srpna v pondělí ráno jsme rozjeli camp s celkovým počtem 65 lidí. Tématem byli **HEROES** – hrdinové. Každé dopoledne jsme si povídali o 1 biblickém hrdinovi, který velice ovlivnil běh nejen křesťanských dějin. Děti byly rozděleny do skupin, ve kterých se učily týmově spolupracovat. Za své zásluhy si mohly vysloužit celkem 10 bobříků – odvaha, pomocná ruka, spolehlivost, poctivost, laskavost, vynalézavost, přátelství, povzbudivost, síla a poslušnost. Ty nejlepší byly na konci odměněny, avšak

bylo to velmi těsné, protože děti se opravdu snažily ulovit všechny a ve snaze jim nebránila ani nejruznější obtížnost získání bobříka. Musely ukázat, že umí být např. spolehlivé i v té nejmenší věci jako přinést pomůcky na hry a dát je na určité místo, abychom mohli všichni těžit z celé hry.

Odpoledne bylo převážně plné her a zájmových aktivit. Měli jsme úžasnou fotografickou honbu za „nej“ snímek podle daných kritérií. Děti si opravdu užily vymýšlení, jak nejlépe vystihnout záběr a kde se vyfotit, aby nejlépe splnily zadání úkolu.

Měli jsme také možnost podívat se za deštivého počasí v Centru volného času na 3D film o Africe. Byla to opravdu skvělá alternativa programu v deštivém dnu.

Když se počasí umoudřilo, vyšli jsme si

Takové volání o pomoc by jistě oku žádného pilota neuniklo

na Filipku a po cestě nás čekala ledová nanuková odměna.

Děti si tábor velmi užily a tímto chci poděkovat Obci Hrádek za finanční podporu, která nám pomohla uskutečnit tento skvělý prázdninový týden. Společně se mnoho dokáže a právě naše nejmladší generace mohla zakusit, co znamená pracovat, být, žít spolu a najít hodnoty, které jsou v dnešní uspěchané době nedoceněné. Kéž jsme všichni hrdinové v tomto nádherném čase.

Tamara Jasinská, vedoucí tábora

Společné táborové focení

Podzim/zima hrádeckých seniorů

Naše skvělá parta uspořádala 18. 10. výšlap kolem Hrádku. „Hůlkového“ pochodu se zúčastnilo celkem 24 členů naší organizace. Plánovaná trasa nás zavedla za stoletou lípou, další zastávkou byla alej nově narozených občánků. Po krásné procházce všem vyhládlo, o žízni ani nemluvě. Chutný oběd a vychlazené pivo v restauraci na Harcově ukončily náš výlet.

Skvělou příležitostí k vystrojení se „do gala“ byla oslava naší celoroční práce, kterou jsme uspořádali v sále restaurace U Burého 24. listopadu. Večerem nás provázela lidový soubor Mionší. Tančilo se, zpi-

valo, jedlo a všech 42 členů se dobře bavilo (účast byla sto procentní).

5. 12. jsme se aktivně účastnili akce Mikuláše, kde jsme pro návštěvníky měli připraveno něco na zahřátí i k snědku. Rok 2016 už tradičně zakončíme opět společně 30. 12. u naší studánky.

Závěrem krátkého shrnutí našich podzimně/zimních aktivit chceme poděkovat našemu skvělému starostovi za krásná překvapení a obdivuhodný a vstřícný přístup, kterého si velmi vážíme. Všem seniorům z Hrádku přejeme hodně zdraví a sil do Nového roku a srdečně je zveme mezi nás.

Za Klub seniorů

Helena Karkošková a Miroslava Pavlíková

Na večírku nechyběla živá hudba...

...a tanec za účasti seniorů ze spřátelené obce Ochaby

Saténová mašle byla nepostradatelným doplňkem.

Přání do nového roku

Dovolte mi, abych závěrem roku 2016 jménem spolku Sokol Hrádek poděkoval obecnímu zastupitelstvu za finanční podporu a spolupráci při organizování sportovních aktivit sportovců v Hrádku.

Přejeme všem občanům Hrádku klidné prožití vánočních svátků a mnoho štěstí a zdraví v příštím roce.

S přáním další spolupráce
přeje za všechny členy spolku
předseda Josef Byrtus

Kolejne udane „Tłoczyni kapusty“

Występ legendarnego tria

Jesień w Gródku kojarzona jest od lat z „Tłoczynim kapusty”, imprezą organizowaną przez miejscowe koło PZKO. Nie inaczej temu było w tym roku, jej czternasta edycja odbyła się w sobotę 12 listopada w miejscowym Domu PZKO, który wypełniony był po brzegi. Na gości czekało wiele atrakcji. W pierwszej części programu wystąpiła kapela „Bukón” działająca przy MK PZKO w Łomnej Dolnej. Ludowe piosenki przeplatane były opowiadaniem grwarowym jednego z członków kapeli – Otmara Kantora z Jabłonkowa. Gwoździem programu był oczekiwany występ kabaretu okazyjnego „My”. Temat ostatniego kabaretu, który co roku opowiada o aktualnych wydarzeniach w naszej gminie, był jak zawsze trafny i wesoły. Tym razem Anna Łackowa, Paweł Pilch i Stanisław Wolny postavili m.in. na zniszczone kwiaty zdobiące most przez Olzę oraz nowe kamienne ławeczki w Alei Dobra. Satyryczne uwagi towarzyszące rozmowie trzech mieszkańców Gródka po-

zwoliły zebranym popatrzeć na świat z dystansem. Skecz kwitowany był gromkim śmiechem i pozytywnymi komentarzami. Nic dziwnego, w dzisiejszym świecie pełnym „czarnych” wiadomości, pozytywnych emocji bardzo nam potrzeba. Po zakończeniu kabaretu rozpoczęła się zabawa taneczna, do której przystępował duet „Paja Tequilla”. Na parkiecie bawili się przedstawiciele różnych pokoleń, zabawa trwała do białego rana. Jak to w miejscowym PZKO bywa, nie zabrakło wykwiłtnej, domowej kuchni. Zgodnie z tematem imprezy, na kolację serwowano pyszną kiszoną kapustę z jelitem i wędzonką. Zasmakować można było też wyśmienitego „kapuśnioka”. To była udana jesienna zabawa trwająca do białego rana. A fakt, że niektórzy uczestnicy zamienili sobie przez pomyłkę swoje płaszcze sprawił, że zabawa w ich szukaniu przypominała kolejny kabaret, który zostanie w pamięci niejednego uczestnika „Tłoczynio” jeszcze bardzo długo.

Magdalena Ćmiel

Spotkanie integracyjne Macierzy

Na październikowym walnym zebraniu gródeckiej Macierzy Szkolnej zostały wybrane nowe władze zarządu. Funkcję prezesa pełni obecnie Stanisław Ćmiel, wiceprezesem jest Lucie Piechaczkowa, skarbnikami Jana Dudysowa i Helena Kozielowa a sekretarzem Renata Kantor. Zmieniający się zarząd pragnie serdecznie podziękować dotychczasowej prezes Macierzy Szkolnej, Ericie Wegmann Starzyk za trud i poświęcenie włożone w działalność

Macierzy. Kolejne podziękowania kieruje do państwa Żabków, długoletnich, aktywnych działaczy. Nowo wybrany zarząd nie lenił i postanowił zaprosić wszystkich rodziców i grono pedagogiczne do wspólnej zabawy. Tematem spotkania o charakterze integracyjnym, które odbyło się w piątek 25 listopada w Trzyńcu, była gra w kręgle. Rodzice wraz z dyrektorem naszej szkoły, Kazimierzem Cieślarem walczyli o puchar przechodni. Tytuł najleps-

zego zawodnika uzyskał po raz kolejny Marek Vodák, natomiast pierwsze miejsce w kategorii kobiet zdobyła Helena Kozielowa. Wyróżniono też zawodnika z najniższym wynikiem... Zabawa była przednia, głównym celem spotkania były przecież wspólnie spędzone chwile i możliwość omówienia nadchodzących wydarzeń. Dyskusji poddano np. Bal Szkolny, który odbędzie się 21 stycznia w restauracji „U Burego”.

Magdalena Ćmiel

MK PZKO i Urząd Gminy Gródek
MS PZKO a Oś Hródek

Restauracja „U Burego” / Restaurace „U Burego”

Zapraszają do udziału w / zvon na :

Noworocznym turnieju w tenisie stołowym
Novoroční turnaj ve stolním tenise

Sobota 9.1. 2016 dzieci i studenci szkół średnich
Niedziela 10.1.2016 dorośli

Prezentacja od godz. 8.00 do 8.30

Ceny i bufet zapewnione

MK PZKO GR DEK zaprasza na

Bal Ostatkowy

piątek 24.2.2017
o godz. 19:00

występ pary tanecznej
do tańca gra Jan Młynek

Bilet z kolacją

150Kč

Każda para przynosi podarunek do loterii

Hokejisté mají nové webovky

Hrádecký amatérský hokejový tým si vytvořil nové webové stránky. Pokud si nechcete nechat ujít aktuální informace o vývoji v amatérské lize, sledujte:

<http://hchradek.borec.cz/>.

Lovecká sezóna

Podzimní měsíce bývají ve znamení honů, nahánek a dalších akcí souvisejících s myslivostí. Přestože myslivecký rok začíná počátkem dubna, teprve období od prvního listopadu do konce roku je považováno za loveckou sezónu.

Hon v režii hrádeckých myslivců byl naplánován na sobotu 5. 11., kdy se hned po půl deváté ranní u budovy PZKO sešlo zhruba 40 přátel myslivosti z Hrádku i nedalekých obcí. Dle předsedy spolku pana Jana Targy šlo spíše než o štvanici o procházku v přá-

telském duchu s cílem projít hrádecký revír, utužit vzájemné vztahy a odstřelit pár zajíců.

Po trase táhnoucí se kolem vily oklikou směrem k hřišti, do Gírova a Vojtova až k hranici sousedního teritoria, myslivci střelili jednoho zajíce a dvě kačeny. Králem honu se stal pan Sikora ze Stožku, který kolem třetí odpolední spolu s ostatními lovci zasedl k tzv. poslední leči v příjemném zázemí budovy PZKO, kde si myslivci pochutnali na kančím se šípkovou omáčkou a gulášku.

Maš

Trocha vtípu z mysliveckého soudku:

Děti prosí o radu zkušeného myslivce:

„Co máme dělat, když potkáme v lese medvěda?“

„Nic, medvěd se o vše postará sám.“

Tenisté budou hrát i za tmy

Spolku tenistů se podařilo získat z rozpočtu Moravskoslezského kraje dotaci ve výši 150 000 Kč na projekt „Instalace osvětlení tenisových kurtů“, díky kterému bude prodloužena možná doba využití hrádeckého kurtu ke hře nejen členům spolku, ale i široké veřejnosti.

Zhotovitelem zakázky se stala firma Nehlsen Trinec s.r.o., která nabídla, oproti dalším třem poptávaným fir-

mám, nejpriznivější cenu. Samotná instalace 2 desetimetrových stožárů se svítidly o výkonu 400 W trvala i s přípravnými výkopovými pracemi, do kterých se s chutí zapojili dobrovolníci z řad milovníků tohoto sportu, pouhé 2 dny. Teď už zbývá jen doufat, že letošní zima brzy skončí a s jejím koncem přijde pomalu, ale jistě začátek nové sezony a čas na oprášení tenisových raket.

Maš

Dnes už se tenisový kurt chlubí moderním osvětlením

Fotografie z listopadového honu

Hrád'átka v jednom kole

Pestré aktivity hrádek získaly stále příznivce

Letos jsme lampionovým průvodem nastartovaly novou tradici. V podzimní podvečer se maminky s dětmi vydaly za doprovodu zářivých světýlek do hrádeckého parku, kde na ně čekalo plnění samých zajímavých a záhadami opředených discipín. Děti obmotaly mumie, navštívily tajuplný hrad a strach neměly ani ze strašidýlka Emilek. Procházka Hrádkem s tajemnými stíny hořících světýlek lampionů byla plná dětských úsměvů, ale také odvahy, kterou děti projevily.

Vánoce klepou na dveře a my travíme další společné odpoledne. Tentokrát v teple Centra volného času u příležitosti maminkovského vánočního večírku a samo sebou, že přítomní budou i naši malí nezbedové. „Wilijovka“ bude tematicky zaměřena a přiblíží dětem typické vánoční tradice. Rozkrojené jablíčko, skořápkové lodičky, koledy, cukroví, jesličky, vánoční stromček a nebude chybět ani zlaté prasátko. Řadu tradic dodržujeme po celá staletí, proto jsou vánoční zvyky stále živé a sou-

časné generace je s pečlivostí a úctou předávají těm dalším.

A co je v plánu po Novém roce? Zkraje ledna se do pravidelnějšího programu klubíku zahrne cvičení s dětmi na balonech. Gymnastický míč je výborná rehabilitační pomůcka umožňující zábavné a hravé cvičení. K rozvoji pohybových a senzorických smyslů dětem přibude překážková herní dráha. V únoru pro děti připravíme maškarní karneval a snad zkraje března, až bude slunce na obloze zase o něco blíž naší zemi, vytáhneme kočáry ke společným projížďkám.

Jménem klubu maminek bych Vám všem chtěla popřát příjemné prožití vánočních svátků, vše krásné v Novém roce 2017 a hlavně úsměv na tvářích všech hrádeckých dětí. Poděkování za umožnění nákupu míčů i překážkové dráhy patří obecnímu úřadu, bez jehož finanční podpory by nebyl možný. Vedení obce přeje, aby byl rok 2017 plný dobrých rozhodnutí a spokojených občanů.

Dorota Konderlová

Báseň díků

Půl desáté odbilo,
v Centru něco se pohnulo.
Mamky s dětmi už jsou tu,
zahrají si spolu hru.

Kafíčko, čajíček a něco k snědku,
tři kila nahoře má každá ve výsledku.
Říkanky, hry a malovánky,
těšíme se na nové hrádecké občánky.

Ať je nás pět nebo víc,
vždy si můžeme něco říct.
Zase je program perfektně připraven,
nikdo se nenudí, každý je pobaven.

A komu za to patří vděk?
Dorotce a Lence, jen ať ví to celý svět.
Tak Vám milé vedoucí ze srdce děkujeme,
ať se dál nápady dobré jen hrnou, přejeme.

Za všechny maminky Basia Fronková

Nové sloučené jízdní řády vlaků a autobusů

platnost od 11.12.2016 do 9.12.2017				Směr Třinec	
Hodina	Spoj	Odjezd		Cílová stanice	Poznámky
		Harcov	Hrádek		
4:00 - 5:00	vlak		4:17	Bohumín	
	bus	4:30	4:32	Nošovice - Hyun. br.	jede v pracovní dny, nejede od 24.12.-31.12., 15.4.,18.11.
	bus	4:49	4:51	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	4:53	4:55	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	4:54	4:56	Třinec - Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátků
	bus	4:54	4:57	Český Těšín	jede v pracovních dnech, nejede od 23.12.-1.1.2017,1.7.-1.9.
5:00 - 6:00	bus	4:58	5:00	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	vlak		5:05	Český Těšín	
	bus	5:03	5:05	Třinec - Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátků
	bus	5:04	5:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	vlak		5:17	Český Těšín	jede v pracovních dnech, nejede 23.-3.12., 3.7.-1.9.
	bus	5:25	5:26	Nošovice - Hyun. br.	jede v sobotu, nejede od 24.12.-31.12.,15.4.,18.11.
6:00 - 7:00	bus	5:34	5:36	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	5:58	6:00	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	6:04	6:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	vlak		6:17	Ostrava Svinov	
	bus	6:26	6:27	Havířov,Město,žel.st.	jede v pracovních dnech
	bus	6:32	6:34	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, nejede 23.12. -2.1., 1.7. -1.9.
7:00 - 8:00	bus	6:39	6:41	Třinec - aut. st.	
	vlak		6:54	Český Těšín	jede v pracovních dnech, nejede 23.-3.12., 1.7. -1.9.
	bus	7:06	7:08	Frýdek - Místek, aut.nád.	jede v prac. dnech, jede 23. 12. - 2.1., 1.7. -1.9.
	vlak		7:17	Ostrava Svinov	
	bus	7:22	7:24	Třinec - aut. st.	jede v prac. dnech, nejede 23.12. - 2.1., 1.7. -1.9.
	bus	7:26	7:27	Havířov,Město,žel.st.	jede v pracovních dnech
8:00 - 9:00	bus	7:39	7:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech
	vlak		8:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	8:19	8:21	Třinec - aut. st.	jede v prac. dnech, nejede od 23.12.-2.1., a od 1.7.-1.9.
9:00 - 10:00	bus	8:39	8:41	Třinec - aut. st.	
	vlak		9:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
10:00 - 11:00	vlak		10:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	10:39	10:41	Třinec - aut. st.	
11:00 - 12:00	vlak		11:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	11:50	11:52	Havířov - aut. st.	jede v pracovních dnech
12:00 - 13:00	vlak		12:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	12:25	12:27	Nošovice, Hyun. br.	jede v pracovní dny, nejede od 24.12.-31.12., 15.4.,18.11.
	bus	12:28	12:30	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2.1. a 1.7. -1.9.
	bus	12:39	12:41	Třinec - aut. st.	
	bus	12:56	12:58	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
13:00 - 14:00	bus	12:59	13:01	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	13:02	13:04	Třinec - Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátků
	bus	13:04	13:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátků
	vlak		13:14	Český Těšín	
	bus	13:08	13:10	Třinec - Pod Kanadou	
14:00 - 15:00	bus	13:34	13:36	Třinec - Pod Kanadou	jede v prac. dnech, nejede 23.12. - 2.1., 1.7. -1.9.
	bus	13:59	14:01	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	14:02	14:04	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
15:00 - 16:00	vlak		14:17	Ostrava - Hl. nádraží	
	bus	14:44	14:46	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech
	vlak		15:17	Ostrava - Hl. nádraží	zastávkou Karviná Darkov projíždí
16:00 - 17:00	bus	15:39	15:41	Třinec - aut. st.	
	vlak		15:44	Český Těšín	jede v pracovních dnech, nejede 23.-30.12., 1.7. -1.9.
17:00 - 18:00	vlak		16:17	Ostrava - Hl. nádraží	
	bus	16:26	16:28	Havířov,Město,žel.st.	jede v pracovních dnech
	bus	16:39	16:41	Třinec - aut. st.	
18:00 - 19:00	vlak		17:17	Ostrava - Hl. nádraží	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	17:39	17:41	Třinec - aut. st.	nejede 24. 12.
19:00 - 20:00	vlak		18:17	Ostrava - Hl. nádraží	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	18:39	18:41	Třinec - aut. st.	nejede 24. 12.
	vlak		19:17	Ostrava - Hl. nádraží	zastávkou Karviná Darkov projíždí
20:00 - 21:00	bus	19:26	19:27	Havířov,Podlesí,Těšínská	jede v pracovních dnech
	bus	19:39	19:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech
	vlak		20:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
21:00 - 22:00	bus	20:30	20:32	Nošovice - Hyun. br.	jede v pracovní dny, nejede od 24.12.-31.12., 15.4.,18.11.
	bus	20:59	21:01	Třinec - Pod Kanadou	jede v so, ne a st. svátky
	bus	21:04	21:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
22:00 - 23:00	bus	21:08	21:10	Třinec - Pod Kanadou	nejede 24. 12. 2016
	vlak		21:17	Český Těšín	

Upozornění: Vydáno pouze pro potřebu občanů Hrádku. Není určeno k dalšímu šíření!

platnost od 11. 12. 2016 do 9. 12. 2017

Směr Jablunkov

Hodina	Spoj	Odjezd		Cílová stanice	Poznámky
		Hrádek	Harcov		
5:00 - 6:00	bus	5:37	5:39	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	5:40		Mosty u Jablunkova	nejede 25. 12. a 1.1.
	bus	5:49	5:51	Horní Lomná - H. Přelač	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 3. 1. a 1. 7. - 1. 9.
	bus	5:52	5:54	Mosty u Jabl. - konečná	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 1. 9.
	bus	5:57	5:59	Bukovec - Kempalandská	jede v pracovních dnech
	bus	5:59	6:01	Bukovec - Kempalandská	jede v pracovních dnech
6:00 - 7:00	bus	5:59	6:00	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	vlak	6:14		Návsí	jede v pracovních dnech, nejede 23. - 30. 12., 3. 7. - 1. 9.
	bus	6:36	6:38	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	6:40		Mosty u Jablunkova	
	bus	6:47	6:49	Mosty u Jabl. - konečná	jede v pracovních dnech
	bus	6:47	6:49	Hrčava - konečná	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	6:49	6:51	Bukovec - škola	jede v prac. Dnech, nejede 23.12.-2.1. a 1.7.-1.9.
	bus	6:49	6:51	Horní Lomná - H. Přelač	
	bus	6:54	6:56	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech, jede od 23.12.-2.1., od 1.7.-1.9.
7:00 - 8:00	bus	6:55	6:56	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	7:18	7:19	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, v pracovní dny, nejede od 24.12.-31.12., 15.4., 18.11.
	bus	7:18	7:20	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
8:00 - 9:00	vlak	7:40		Mosty u Jablunkova	
	bus	8:19	8:21	Jablunkov - točna	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	8:19	8:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
9:00 - 10:00	vlak	8:42		Mosty u Jablunkova	
	bus	9:19	9:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
10:00 - 11:00	vlak	9:40		Mosty u Jablunkova	
	bus	10:19	10:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	10:19	10:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	10:40		Mosty u Jablunkova	
11:00 - 12:00	bus	10:50	10:52	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	11:19	11:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	11:40		Mosty u Jablunkova	
12:00 - 13:00	bus	11:51	11:52	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	12:19	12:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	12:19	12:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
13:00 - 14:00	vlak	12:40		Mosty u Jablunkova	
	bus	12:49	12:51	Horní Lomná - koupal.	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 1. 9.
	bus	13:07	13:09	Hrčava - konečná	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 1. 9.
	bus	13:18	13:20	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	bus	13:19	13:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a o svátcích
	vlak	13:40		Mosty u Jablunkova	
14:00 - 15:00	bus	13:47	13:49	Horní Lomná - Přelač	jede v pracovních dnech
	bus	13:49	13:51	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	14:31		Návsí	jede v pracovních dnech, nejede 23. - 30. 12, 1. 7. - 1. 9.
	bus	14:37	14:39	Mosty u Jabl. - konečná	jede v pracovních dnech
	bus	14:37	14:39	Bukovec - Kempalandská	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 1. 9.
	vlak	14:40		Mosty u Jablunkova	
15:00 - 16:00	bus	14:44	14:46	Bukovec - škola	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	14:47	14:49	Jablunkov - točna	jede v pracovních dnech
	bus	14:47	14:49	Hrčava - konečná	jede v pracovních dnech, v sobotu, neděli a svátcích
	bus	14:49	14:51	Horní Lomná - Přelač	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
	bus	14:52	14:54	Horní Lomná - Přelač	jede v pracovních dnech
	bus	14:52	14:54	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	15:15		Návsí	jede v pracovních dnech, nejede 23. - 30. 12, 1. 7. - 1. 9.
	bus	15:25	15:26	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovní dny, nejede od 24.12.-31.12., 15.4., 18.11.
	bus	15:29	15:31	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
16:00 - 17:00	bus	15:37	15:39	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	15:40		Mosty u Jablunkova	
	bus	16:19	16:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
17:00 - 18:00	bus	16:19	16:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	bus	16:31	16:33	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech, nejede od 23.12. - 1.1., 1. 7. - 1.9..
	vlak	16:40		Mosty u Jablunkova	
18:00 - 19:00	bus	17:19	17:21	Jablunkov - aut. st.	nejede 24. 12. 2016
	vlak	17:40		Mosty u Jablunkova	
	bus	17:55	17:56	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
19:00 - 20:00	bus	18:19	18:21	Jablunkov - točna	jede v pracovních dnech
	bus	18:19	18:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a svátcích, nejede 24. 12.
	vlak	18:45		Mosty u Jablunkova	
20:00 - 21:00	bus	19:19	19:21	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	vlak	19:40		Mosty u Jablunkova	
21:00 - 22:00	bus	20:20	20:21	Bukovec - škola	nejede 24. 12.
	vlak	20:40		Mosty u Jablunkova	
22:00 - 23:00	vlak	21:40		Návsí	
	vlak	22:40		Mosty u Jabl. zastávka	
	bus	22:45	22:47	Bukovec - škola	
	bus	22:47	22:49	Hrčava - konečná	nejede 24. 12. 2016
23:00 - 24:00	bus	22:49	22:51	Horní Lomná - H. Přelač	jede v pracovních dnech
	bus	23:11	23:13	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech, nejede od 24.12.-31.12., 15.4., 18.11.
	vlak	23:50		Návsí	nejede 24., 31. 12.

Jubilanti v roce 2017

Milí oslavenci,

v termínech 14. března 2017, 18. července 2017 a 21. listopadu 2017 proběhnou na obecním úřadě setkání s jubilanty ve věku 70, 75, 80 a 85 let.

Pozvánky Vám s předstihem doručíme.
Těšíme se na Vaši účast!

Devadesátileté a starší jubilanty navštíví starosta osobně u Vás doma.

Krásné narozeniny chceme

Vám přát,

ať máte spoustu lásky komu dát,

ať štěstí a úsměv na tváři

Vás dál cestou provází.

Krásné narozeniny!

Leden

Božena Holeková	80 let	Dědina
Ing. Miroslav Kubík	70 let	Pod Vilou
Anna Szturcová	70 let	Martynki

Duben

Anna Hawliczková	93 let	Haže
Marta Szturcová	75 let	Samce
Karel Widenka	70 let	Kempčice

Květen

Helena Sikorová	91 let	Lyngi
Josef Szotkowski	70 let	Chalupňoki

Únor

Anna Tacinová	91 let	Lyngi
Jan Lisztwan	90 let	Bařiny
Helena Niedobová	90 let	Zaplotí
Emilie Czudková	85 let	Martynki
MUDr. Bronislawa Heczko	80 let	Rovně
Marie Targová	80 let	Pod Vilou
Anna Heczková	75 let	Haže
Alina Hanáková	70 let	Polyniska
Bronislawa Wojnarová	70 let	Zaplotí

Červen

Vilém Przeczek	85 let	Pod Vilou
Andělín Kvapil	75 let	Zaplotí
Ludmila Lubojacká	70 let	Bařiny
Jarmila Byrtusová	70 let	Lyngi
Ing. Petr Neupauer	70 let	U Pily

Červenec

Emilie Sztefková	85 let	Dědina
Anna Heczková	85 let	Chalupňoki
Rudolf Marosz	80 let	Pod Vilou
Jana Młynková	80 let	Zaplotí
Eva Martynková	75 let	Martynki
Jan Turoń	75 let	Zaplotí
Anna Turoňová	75 let	Bařiny
Ing. Boleslav Kopecký	70 let	Gabryše
Vladislav Czudek	70 let	Zaplotí
Anna Sikorová	70 let	Lyngi
Zdeněk Lipka	70 let	Polyniska
Ing. Karel Czepczor	70 let	Lyngi
Anna Košutová	70 let	Samce

Listopad

Zuzana Kaletová	93 let	U Pily
Josef Drong	92 let	Dědina
Františka Turoňová	92 let	Chalupňoki
Josef Bojko	80 let	Gabryše
Marta Szkanderová	80 let	Polyniska
Eva Macošková	75 let	Lyngi
Anna Klusová	75 let	Lyngi
Eva Szkanderová	75 let	Lyngi
Vladislav Jochymek	70 let	Dědina
Helena Szmeková	70 let	Chodury

Srpen

František Lipowski	99 let	Gruň
Olga Czechová	85 let	Zaplotí

Září

Helena Lewinská	85 let	Martynki
Helena Turoňová	80 let	Gruň
Jan Bocek	70 let	Lyngi
Libuše Dziková	70 let	Gabryše
Eva Walachová	70 let	Samce

Říjen

Adolf Kaleta	92 let	Dědina
Josef Zachurczok	70 let	Polyniska
Ladislav Hus	70 let	Bařiny

Prosinec

Erhard Grania	92 let	Lyngi
Helena Bojková	90 let	Bařiny
Helena Przeczková	80 let	Pod Vilou
Marie Brózdová	80 let	Chalupňoki
Miroslav Stonawski	75 let	Polyniska
Anna Nováková	70 let	Polyniska

Setkání na obci I.	14. března 2017
Setkání na obci II.	18. července 2017
Setkání na obci III.	21. listopadu 2016
Navštěvuje starosta	1-3 dny po narozeninách

Gratulace k jubileu

Srdčně gratulujeme panu Josefu Drongovi k významnému životnímu jubileu. Do dalších let přejeme neustupující míru životního elánu, zdraví a pohody.

Radní Petr Dudys s jubilantem Josefem Drongem

Fotosoutěž

Ve velikonočním vydání novin jsme vyhlásili speciální soutěž pro malé i velké, jejímž cílem bylo motivovat začínající fotografy amatéry, ale i ty zkušenější k zachycování snímků spojených s naší vesnicí. Přestože soutěž trvala až do konce letních prázdnin, zúčastnily se jí pouze 2 osoby, z nichž jedna musela být vyřazena, protože příspěvek nesplňoval uvedená soutěžní pravidla. Vinou nízkého zájmu jsme se rozhodli soutěž zrušit a symbolicky odměnit slečnu Terezu Brudnou za účast. Nyní zveřejňujeme její zaslanou fotografii.

Foto Tereza Brudná

Děti píší noviny

V půlce podzimu za mnou zavítala parta nerozlučných kamarádek ze 4. třídy s prosbou, zda by do našich novin mohla něčím přispět. Děvčátkům zazářila očka, když jsem bez váhání kreativní nápad ocenila. Výsledkem jejich snažení byly

o něco užší „Hrádecké noviny“ – část sešitu formátu A4 polepený různobarevnými papírky s básničkami, kresbami, vtipy a dokonce komiksem. Bylo těžké vybrat to nej. Pro tentokrát zveřejňujeme kratičké, ale vtipné výtvary děvčat.

Čtvrtáci

My jsme žáci čtvrtáci,
volají nás na práci.
Doma myjem nádoby,
pro mamky a pro taťky.

Kočky

Máme doma kočky
s modroučkými očky.
Jsou to kočky líný,
nosí pořád plíny.

Slečna

Naše slečna Tereška
je velice přehzská.
Nosí botky na podpatku,
její kámoš nosí bradku.

Naše kočky

Naše kočka Evička,
ta je ještě maličká.
Naše kočka Bára,
ta už je teď stará.
Obě jsou moc prima,
netrápí je rýma.

Tričko

Moje tričko kouzelné,
je velice ladivé.
Může měnit barvu,
sklízí velkou slávu.

Bez barev je smutno,
říká chytrý slon,
i když jich je milion.

Družina

Máme hodné družinářky,
hezké, hodné, zábavné.
Máme je moc rádi,
jsou to naši kamarádi.

Tažný kůň

Tažný kůň má rousy,
dělá velké výtrusy.
Má rád velké mrkve,
vždy si po nich brkne.
Je to vážně fuj,
smrdí jako hnůj.
Má velkou bradu
a rád chodí na zahradu.

Autorky:

Karolína Potěšilová

Nikol Páříšková

Karolína Trombíková

Kamila Klusová

Ester Adamková

Výzva dopisovatelům

Přispějte i Vy k bohatšímu obsahu našeho zpravodaje! Své příspěvky, názory a nápady nám můžete zasílat na e-mail: zpravodaj@obeckradek.cz nebo vložit v písemné podobě do poštovní schránky u Centra volného času.

Děkujeme!

Brakował 1 rok i 3 miesiące

Maria Samcowa (23.3.1868 – 18.12.1966)

Dnia 18. grudnia 2016 minie 50 lat od śmierci jednej z najstarszych mieszkanek Gródka Marii Samcowej. Zmarła w wieku 98 lat i 9 miesięcy. Na owe czasy był to wiek bardzo wysoki, bo średniej długości życia osiągnęła już przed 2. wojną światową. Choć pół wieku minęło, to we wspomnieniach nas trzynastoro prawnuków z rodzin Kantorów, Jursów, Dudysów, Cieślarów i Walków ma wryty posąg. Jako wnuczka jedynej córki codziennie rano przed pójściem do szkoły nosiłam jej w „korbanku” świeże mleko albo maślónek z gałką masła. Nieda się zapomnieć drzewiówki w centrum wioski, jej wysokiego progu, kamiennej posadzki w sieni i całego skromnego wyposażenia izbeczki, jak również charakterystycznego zapachu ziół z często palącej fajki. Trzeba podziwiać, skąd w tak fizycznie niepozornej kobiecie nabrało się tyle żywotności, bo życie miała bardzo twarde i los nigdy się z nią nie pieścił. Do końca wyznaczała się ruchliwością, krzepkością, zadziwiającą pamięcią a jasnym umysłem. Warto dodać, że była samodzielną i tylko ostatnie niespełna 2 lata spędziła w rodzinie wnuka Jana Walka. Wszyscy wokół byli nieomal pewni, że „staro starka”, jak ją nazywaliśmy, doczeka się 100-letniego jubileuszu. Niestety złośliwa jesienna grypa przecięła jej pracowite życie na 15 miesięcy przed osiągnięciem zbliżającej się setki.

W czym spoczywała jej długowieczność? Czy był to sposób odżywiania, czy fizyczna i umysłowa aktywność? Kiedy latem 1966 roku jej rodzima wioska Piosek obchodziła 500-letni jubileusz swego istnienia, jako 98-letnia również w uroczystościach wzięła udział. Przy tej okazji redaktor Karol Zadrozny zaznaczył jej życiorys, tak jak go sama opowiadała, drukując go w ZWROCIE nr. 3/1968. Za zgodą redakcji dołączam oryginalny przepis:

Urodziłam się w Piosku na „Pustkach” w drewnianej chałupie pod numerem dewatnostym. Mój tata się nazywał Paweł Ćmiel, a robił na pile w Nowsiu. Zarobił na dziwny sztyry szóstki. Robił szesnoście roków na pile, a jak miał sztyrycet dwa roku, dostał zapolyni płuc i umrział. Zostało nas łósmioro dzieci, a trzi już przed tym umrzyły. Moji mamie było Maryja, a z domu była Krzizankowa. Też pochodziła z Piosku.

Jakżech miała sztyry roku, to już musiała kolybać młodsze dzieci. Jak mi było siedym, to już pasła jednóm krowym. Jak mi było łosym, to mie dali za pastyrkym do gazdy łyska, a tam już było wyńcej krów i czynści żech się przy nich popłakała, bo mi uciekały i nie chciały posłuchać. Jak mi było

dziesiynć, kupili moi łojcowie staróm chałupym na „Zajaworzi” w Piosku i tam się przekludzili, bo przed tym mieszkali pod kumoróm. Mieli dłóg i tóż jakżech miała sztyrnoście roków, musiałach iść do roboty do Szygły do fabryki. Robiałach trzinoście godzin dziynnie, łód pióntej rano do siódmej wieczór, jyny przez połednie była godzina wolno na łobiod. We fabryce się robiło boso i w zimie, choć w nogi łoziómbało. Miałach pod doglądym sto szpulek, kierech musiała rynkóm zastawiać, bo się na nich nawijała z kóndzieli wełna. Za tych trzinoście godzin roboty zarobiłach szesnoście grejcarów dziynnie. Jakżech była starszo, to zarobiła i sztyradwacet grejcarów (48 hal.austr.). Z domu żech chodziła pieszo już o czwortej godzinie rano na szychtym. Mama mi dała na śniodani kapuśnice z zimniokami, a na łobiod chleba ze syrym. Majstrym w tej fabryce był niejaki Noel.

Jak mi było łosymnoście roków, to łódeszła z fabryki i rok-żech była dóma. Chodziłach do gór łotłókać jałowiec. Płacili wtedy dwa grejcarey za kilo, a za piynćdziesiönt kilo jedyn ryński.

Ja, abych nie zapómniała! - Jakżech była mało, to chodziła do szkoły w Piosku. Prawie tam postavili tóm nowóm szkołym. Dzieci były podzielóno do dwóch oddziałów. Młodsze uczyły się łód ósmej do dwanostej, a ty starsze łód dwanostej do czwortej. Uczył tam wtedy niejaki Brumowski. Zesztytów my nimieli, jyny tabliczki z rysikami, a z książek to pamiętóm jyny elemyntarz. Jak się pasło krowy, to my tam bardzo do szkoły nie chodzili.

Jak mi było dwacet roków, to szła na słózbym do Rosenzweiga do Jabłónkowa, a tam-żech słóżyła sztyry roku. Potymżech zaś rok była dóma, a zaś na słózbym do Fuchsa w Jabłónkowie. Tamżech słóżyła jyny dwa roku, boch się potym wydała.

Ja, a z tym wydajm też to było taki. Wziynach se wdowca z Milikowa, niejakigo Jana Samca. Był tesorzym, a miał dwóch chłopców. Tyn starszy miał siedymnoście roków, a uczył się za piekorza, a tym drugi miał ledwa półdrugiego roku. Było mi żół tego Samca i tych chłopców, że sóm tacy łopuszczóni i tóżech się wydała.

Mama mi upiylła na wiesieli dwa wielki kołocze i babówkym. Prziniósła to dziyn przed tym

do nas w dzichcie. W nocy ktosik kołocze i tóm babówkym ukrod z kumory i my ni mieli na wiesieli nic. Ale mama skoczyła do piekarza i prziniósła chlyb. Zaś jego syn, co się uczył piekarzym, prziniósł tatowi dwie sztrucle na wiesieli. Tak my wóm jedli ty sztrucle, potym chlyb ze syrym, a jakómsikej polywkym też mama łuwarzyła. I to była cała gościna.

Po ślubie my mieli wynajętóm jizbym u Dordy w Gródku. Jo chodziła ludzióm robić i chowałach świnię a takżech se uściśkała, co chłop nie wiedziół, łosiyndziesiönt ryńskich. To za Austryje był piekny grejcar. Za to żech potym kupiła łód Niedoby „Halszczoka” kónsek pola i tak się mi już potym lepsi gospodarziło na swoim. Po pore rokach kupili my se łoto tóm drzewiannóm chałupym. Była już starszo, bo jóm postavil niejaki Czudek, ujec Jałowiczora z Bukowca.

Swoich dzieci żech miała pięcioro, ale dwo umrzili jeszcze w kolybce, a zostało troje: dwóch chłopców i jedno dziywczacko.

W roku 1935 łonimocniół mój chłop i umrział. Miał raka w płucach. Jo została sama z trzyma dzieckami, ale na szczynści były już wyynksze i tóż mi pumogały jak mógly. Dziśio już żyje jyny cera, bo synowie za wojny pomrzili. Móm ale dziesiynć wnuków i 26 prawnuków i tóż móm dło kogo żyć.

Co dodać? Chyba, że na dzień dzisiejszy wyrasta już 7. generacja tej dzielnej kobiety.

Anna Szlauer

Marie Samcowa

Práce sekačky v roce 2016

Jsem moc rád, že i já jsem mohl už třetí sezónu přispět prací na této sekačce ke zkrášlení vzhledu naší obce.

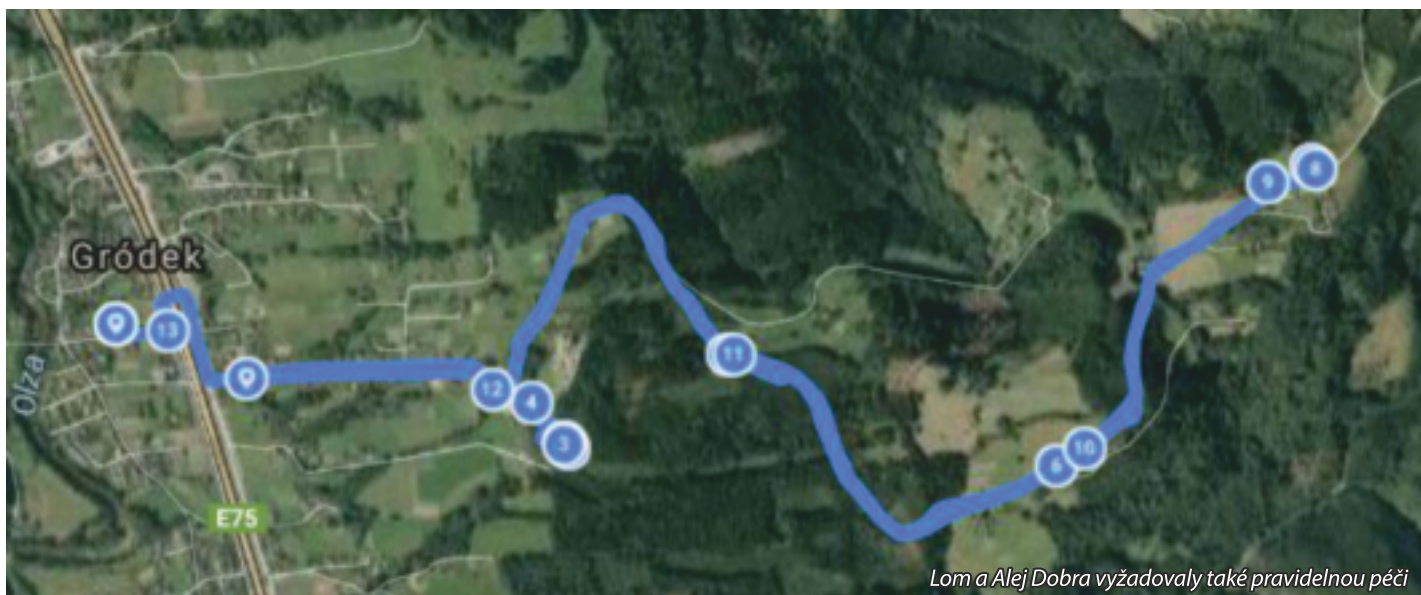
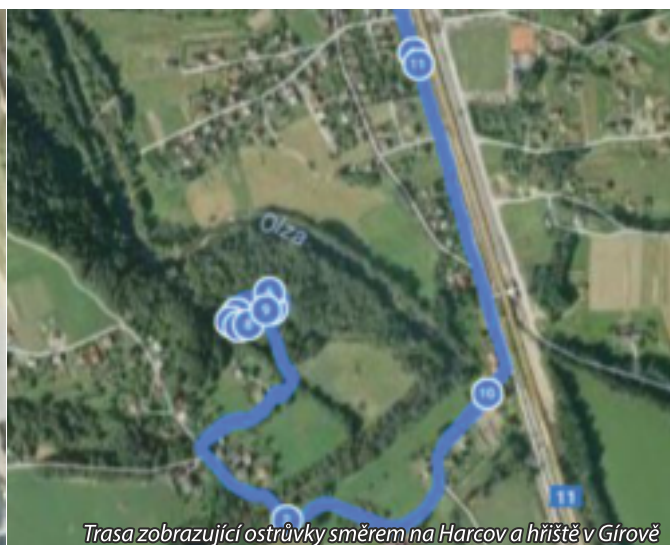
Vím, že jsem občas při své práci zaneřádl chodník nebo příjezdovou cestu k Vaším domkům a neuklidil po sobě, prosím

odpusťte mi to, a pokud najdete v sobě sílu a pár minut času, uchopte koště, zameťte 3-5 metrů u svého domku a rázem bude naše vesnička hezčí! Díky moc za pochopení!

Stanislav Kaleta,
Váš spoluobčan

Počty kosení v jednotlivých lokalitách

Park	13x
Ostrůvky	7x
Zahrada u Czudka	6x
Hřiště pod Vilou	6x
Alej Dobra	6x
Hřiště Gírov	6x
Louka přes cestu OÚ	3x
Pod zdí za tratí	2x

Jarní výzva Fondu rozvoje bydlení

Žádost o zápůjčku z Fondu rozvoje bydlení, který občanům nabízí výhodný 4% roční úrok a až šestiletou lhůtu splatnosti, je možno podat do 1.2.2017.

Prostředky fondu je možno použít k úhradě nákladů na opravy, modernizaci a rekonstrukci bytového fondu. Oproti minulosti byl rozšířen účel použití zápůjčky, nyní lze poskytnuté finance použít ke zřízení jednoduchých přípojek na inženýrské sítě, zřízení malé čistírny odpadních vod, rekonstrukci vody, kanalizace, elektroinstalace a plynu v domě, výměnu kotle, rozšíření bytové jednotky půdní vestavbou, střešní nástavbou/přístavbou, opravu střechy rodinného domu, výměnu oken rodinného domu, zateplení pláště domu ne staršího než 10 let nebo rekonstrukci koupelny či kuchyně.

Růst ceny vody

Severomoravské vodovody a kanalizace budou od 1. 1. 2017 navyšovat ceny vodného stočného, a to takto:

Voda pitná (vodné)

41,41 Kč/m³ (vč. 15% DPH)

Voda odvedená (stočné)

37,32 Kč/m³ (vč. 15% DPH)

Zimní údržba

V případě otázek a řešení problémů se zimní údržbou se prosím obračete na místostarostu obce, Ing. Martina Byrtuse. Místostarosta je nejlépe informován o pohybu odklízečnické techniky i časovém plánu údržby.

Telefonní kontakt: 724 377 112

E-mail: martin.byrtus@trz.cz

Poplatek za psa na rok 2017

Poplatky za psy na rok 2017 ve výši 120,-Kč je nutno zaplatit nejpozději do konce března na Obecním úřadě v Hrádku.

Pokud si přejete zaplatit prostřednictvím bankovního účtu, kontaktujte nás a my vám sdělíme platební údaje.

Telefonní spojení: 558 551 312

E-mail: sekretariat@obechradek.cz

Termíny svozů komunálního odpadu v roce 2017

Datum	Popelnice a černé pytle	Barevné pytle - papír, plast, oděvy	Velkoobjemový a nebezpečný odpad
6. ledna		✓	
12. - 13. ledna	✓		
26. - 27. ledna	✓		
3. února		✓	
09. - 10. února	✓		
23. - 24. února	✓		
3. března		✓	
09. - 10. března	✓		
23. - 24. března	✓		
31. března		✓	
6. - 7. dubna	✓		
20. - 21. dubna	✓		
28. dubna		✓	
29. dubna			✓
4 - 5. května	✓		
18. - 19. května	✓		
26. května		✓	
1. - 2. června	✓		
15. - 16. června	✓		
23. června		✓	
29. - 30. června	✓		
13. - 14. července	✓		
21. července		✓	
27. - 28. července	✓		
10. - 11. srpna	✓		
18. srpna		✓	
24. - 25. srpna	✓		
2. září			✓
7. - 8. září	✓		
15. září		✓	
21. - 22. září	✓		
5. - 6. října	✓		
13. října		✓	
19. - 20. října	✓		
2. - 3. listopadu	✓		
10. listopadu		✓	
16. - 17. listopadu	✓		
30.11. - 1. prosince	✓		
8. prosince		✓	
14. - 15. prosince	✓		
28. - 29. prosince	✓		

Firma Nehlsen odváží popelnice 2 dny. Čtvrtek se týká Hrádku za tratí, pátek před tratí. Občané přistaví popelnice nebo pytle na místo svozu (poblíž vozovky) v příslušný den svozu na 6.00 hodin ráno. Dispečink: **tel. 558 334 761**

Neinvestiční podpora z rozpočtu obce Hrádek pro rok 2017

Všechny organizace a spolky mají možnost požádat si o poskytnutí příspěvku veřejné neinvestiční podpory z rozpočtu obce Hrádek. Žadosti podávejte od 1. 1. 2017 do 31. 01. 2017 na předepsaném formuláři, který je k dispozici na webových stránkách obce Hrádek ne-

bo u pracovníků OÚ. V žádosti popište celou akci, na kterou žádáte příspěvek a pozornost věnujte především podrobnému rozepsání všech příjmů a výdajů. Bez kompletního, přehledného a podrobného rozpočtu plánované aktivity ji nebude možné finančně podpořit.

Platné zásady pro poskytování neinvestiční podpory z rozpočtu obce jsou k dispozici na webových stránkách Obce Hrádek:

<http://www.obcehradek.cz/neinvesticni-podpora-z-rozpocet-obce-hradek-na-rok-2017-8849cz33/>

INFORMAČNÍ MATERIÁL MŽP

Vyhněte se pokutám, nečekejte a nechte si udělat „technickou“ své kotle na pevná paliva. Servisní technika najdete snadno i na internetu.

Majitelé většiny kotlů na tuhá paliva napojených na teplovodní soustavu ústředního vytápění domu mají podle platného zákona o ochraně ovzduší od roku 2012 novou povinnost, kterou musí splnit do konce letošního roku. Do konce roku musí každý spalovací zdroj na tuhá paliva o příkonu 10–300 kW napojený na radiátory projít kontrolou technického stavu a provozu (revizí). Od 1. ledna 2017 si totiž může úřad vašeho města nebo obce s rozšířenou působností vyžádat potvrzení o revizi. V případě nedodržení povinnosti čeká domácnosti postih až do výše 20 tisíc korun. Nejpozději za dva roky je nutné revizi kotle pravidelně zopakovat.

Majitelé většiny kotlů na tuhá paliva napojených na teplovodní soustavu ústředního vytápění domu mají podle platného zákona o ochraně ovzduší od roku 2012 novou povinnost, kterou musí splnit do konce letošního roku. Do konce roku musí každý spalovací zdroj na tuhá paliva o příkonu 10–300 kW napojený na radiátory projít kontrolou technického stavu a provozu (revizí). Od 1. ledna 2017 si totiž může úřad vašeho města nebo obce s rozšířenou působností vyžádat potvrzení o revizi. V případě nedodržení povinnosti čeká domácnosti postih až do výše 20 tisíc korun. Nejpozději za dva roky je nutné revizi kotle pravidelně zopakovat.

Do konce letošního roku tak má projít prohlídkou odhadem přes půl milionu topenišť. Kontroly se dle zákona o ochraně ovzduší vztahují na otopná zařízení s příkonem od 10 do 300 kW a teplovodním okruhem, tedy na většinu kotlů na uhlí, dřevo nebo jiná pevná paliva v rodinných domech určených k trvalému bydlení i k rekreaci. Revize platí i pro krbové vložky, pokud jsou napojené na radiátory a s tepelným příkonem od 10 kW výše. Zmíněný zákon o ochraně ovzduší (č. 201/2012) říká, že první revize vašeho kotle má proběhnout do 31. 12. 2016 a pak každé dva roky. Cílem povinných revizí domácích topenišť je plošné zajištění dobrého stavu, hospodárného provozu a bezpečnosti kotlů v každé domácnosti. Jedině kotel v dobrém

technickém stavu, správně provozovaný a spalující výrobcem určené palivo vypouští do ovzduší méně emisí a neměl by tak maj. obtěžovat své okolí nadměrným kouřem. Naopak kotle, které nejsou provozovány v souladu s podmínkami výrobce, a tak i zátěží o ochraně ovzduší, vypouštějí do ovzduší i tisícinásobně vyšší množství prachu a rakovinotvorného benzo(a)pyrenu.

„Jde o období pravidelných technických kontrol u aut. Rozdíl je v tom, že s kotlem nejedete na STK, ale technik přijde za vámi domů. Dobrá technická kondice kotlů je pro nás základem vedoucím k minimalizaci dopadů vytápění na životní prostředí a k jejich efektivnímu i bezpečnému provozu. Kotel má být dle zákona o ochraně ovzduší instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem a spalovat palivo určené výrobcem kotle. To se mnohdy neděje a důsledkem jsou zakouřené obce v zimním období. Řada zodpovědných lidí si tyto kontroly již běžně provádí, zákon tak zakotvil takzvanou dobrou praxi. Pravidelnými revizemi chceme zajistit dobrý technický stav zdrojů vytápění a přispět tím ke snížení vlivu lokálních topenišť na ovzduší po celé ČR,“ vysvětluje ředitel odboru ochrany ovzduší MŽP Kurt Dědič.

4 kroky MŽP pro lepší ovzduší

Povinné revize ze zákona o ochraně ovzduší, celorepublikové kotlíkové dotace financované z OPŽP 2014–2020, zákaz provozu těch nejstarších kotlů v roce 2022 a kontroly spalovaného materiálu přímo v domácnostech zaměřené na dnes nepostihnutelné notorické znečišťovatele ovzduší – to jsou 4 kroky Ministerstva životního prostředí k lepšímu ovzduší v České republice.

Lokální vytápění domácností na pevná paliva se s ohledem na stáří spalovacích zdrojů v ČR významně podílí na nadlimitních koncentracích znečišťujících látek v ovzduší, a to zejména v lidských sídlech. Na znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem se tyto zdroje podílejí místně až 90 %.

TIP MŽP: Pokud jste letos instalovali nebo ještě budete instalovat zcela nový kotel, mějte na paměti, že protokol o revizi musí mít všechny, tedy i nové kotle. Protože ne každý montážní technik má oprávnění ke kontrolám technického stavu, máte možnost si situaci zjednodušit tím, že si vyberete takového dodavatele, který v

rámcí instalace nového kotle zajistí i "revizi zdarma".

Jak sehnat revizní technika

Nejsnazší cestou je obrátit se přímo na výrobce daného kotle na tuhá paliva. Ten by vám měl poskytnout kontakt na příslušného proškoleného technika, tzv. odborně způsobilou osobu. Ke hledání kontaktu můžete využít i internetový seznam techniků, který vede Asociace podniků topenářské techniky, najdete zde. Seznam vznikl po dohodě mezi MŽP a Hospodářskou komorou ČR, která jej zajišťuje skrze Asociaci podniků topenářské techniky. Další seznam revizních techniků je k dispozici také zde.

Na seznamu je aktuálně téměř 1300 odborníků, pokrývajících 36 výrobců kotlů. Někteří z nich mají více osvědčení od více výrobců, takže certifikovaných oprávnění je aktuálně 1800 po celé republice. Seznam se průběžně aktualizuje podle toho, jak jednotliví výrobci proškolují servisní techniky a udělují jim osvědčení. V seznamu můžete vyhledávat podle značky výrobce, typu kotle nebo podle kraje či města, kde odborně způsobilá osoba sídlí. V seznamu jsou vedeni pouze proškolení technici. U kontaktu na technika najdete vždy i kopii vydaného osvědčení.

TIP MŽP: Ne všichni výrobci mají své zastupce na uvedeném seznamu. Pokud na seznamu svého výrobce nenajdete, obraťte se na výrobce, prodejce nebo dodavatele svého kotle a domluvte se přímo s ním. Pokud vám sdělí, že žádné odborně způsobilé osoby nevyškolil a ani se k tomu nechystá, můžete využít odborníky jiných výrobců, avšak proškolené na váš typ kotle. Tuto informaci najdete v osvědčení odborně způsobilé osoby vydaném výrobcem.

Jak bude kontrola probíhat

Při kontrole zkoumá revizní technik kompletně celý kotel, jeho celistvost a těsnost, řídicí jednotku, regulátor a havarijní termostaty, ale třeba i to, co a jak se v kotli spaluje. Během provádění kontroly revizní technici poskytnou další poradenskou a konzultační činnost, tedy doporučí postupy k zajištění dalšího bezproblémového a hospodárného provozu (např. eliminování nadměrného kouře a šetření nákladů na palivo), případně další opatření ke snížení

jeho vlivu na ovzduší (modernizaci nebo doplnění otopné soustavy o regulační prvky, akumulární nádobu, zlepšení obsluhy apod.). Základní prohlídka zabere zhruba hodinu, její cena je individuální a není zákonem stanovena. Pohybuje se mezi 600-1500 Kč, záleží především na dojezdové vzdálenosti technika. Na základě proběhlé revize vám technik vystaví doklad o kontrole, kterým se prokážete při případné výzvě z úřadu.

TIP MŽP: Objednejte si revizi co nejdříve, někteří technici si vedou pro zvýšený zájem i pořadníky. Domluvte se, jestli v dohledném termínu neprovádí technik revizi i u dalších rodinných domů ve vaší obci, v takovém případě se vám může zlevnit cena za dojezd.

Bližší informace o provádění kontrol najdete ve sdělení „k provozování a ke kontrole spalovacích stacionárních zdrojů o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, zveřejněném na internetových stránkách MŽP.

Tato metodika MŽP připravená právě s APTT stanovuje, jak má vypadat doklad o kontrole, jak má proběhnout revize a jaké podmínky musí plnit odborně způsobilé osoby proškolené přímo výrobcí.

TIP MŽP: S konkrétními dotazy na technické detaily revize se můžete obrátit také přímo na Asociaci podniků topenářské techniky na www.aptt.cz.

Září 2022: zákaz provozu kotlů 1. a 2. emisní třídy

Září 2022: zákaz provozu kotlů 1. a 2. emisní třídy
Prodej kotlů, které nejvíce škodí životnímu prostředí, tedy nejnižších emisních tříd, skončil už před dvěma lety. Od září 2022 je dle zákona o ochraně ovzduší z roku 2012

nebudou možné ani provozovat. Tomu, kdo zákaz poruší, hrozí pokuta až do výše 50 tisíc korun.

Od roku 2022 budou moci být v provozu pouze kotle na tuhá paliva, které splňují minimálně 3. emisní třídu, zpravidla se jedná o kotle s datem výroby před rokem 2000. Emisní třídu kotle je možné dohledat na výrobním štítku daného kotle nebo v jeho dokumentaci. Pokud není údaj uveden na štítku nebo se jedná o kotel, který žádný výrobní štítek nemá, je více než pravděpodobné, že kotel povolené emise splňovat nebude. K výměně zastaralých kotlů doporučuje Ministerstvo životního prostředí využít probíhajících celorepublikových kotlíkových dotací.

Co a kdy bude zakázáno

1. 1. 2014: Zákaz umísťování na trh (je však možný doprodej zásob) pro kotle 1. a 2. emisní třídy.

1. 1. 2018: Zákaz umísťování na trh (je však možný doprodej zásob) kotle 3. emisní třídy, (povolena bude jen 4. a vyšší).

1. 9. 2022: Zákaz provozu kotlů 1. a 2. emisní třídy (budou v provozu pouze kotle na tuhá paliva, které splňují minimálně 3. emisní třídu, tedy zpravidla s rokem výroby po roce 2000).

Pozn. Od **1. 1. 2020** budou muset všechny kotle uváděné na trh splňovat eco-design.

TIP MŽP: Neváhejte se žádostí o kotlíkovou dotaci. První vlna kotlíkových dotací postupně končí ve všech krajích, o dotaci na nový kotel až 127 500 Kč byl obrovský zájem. Druhou vlnu kotlíkových dotací spustí MŽP na začátku příštího roku. Podmínky dotace budou záviset na vyhodnocení první výzvy. Kotlíkové dotace administrují pro MŽP kraje. Obratě se proto na

svůj krajský úřad a informujte se o aktuálním stavu.

Platné znění zákona o ochraně ovzduší

K povinnosti revizí

Zákon o ochraně ovzduší 201/2012 Sb. v § 17 a bodu h) stanovuje povinnosti provozovatele stacionárního zdroje „provádět jednou za dva kalendářní roky prostřednictvím osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě (dále jen 'odborně způsobilá osoba'), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a předkládat na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklad o provedení této kontroly vystavený odborně způsobilou osobou potvrzující, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem.“

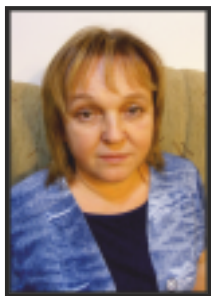
K přestupkům a pokutám

Paragraf 23 zákona o ochraně ovzduší pak stanovuje přestupky. U nich platí, že při provozování kotle nesplňujícího emisní požadavky po 1. 9. 2022 hrozí jeho provozovateli pokuta až 50 tisíc korun. Pokud se provozovatel kotle neprokáže po 31. 12. 2016 dokladem o kontrole technického stavu a provozu, hrozí mu pokuta až 20 tisíc korun. Za spalování zakázaných paliv (odpadky, kaly atp.) pak hrozí pokuta až 50 tisíc korun.

Ilustrační foto

Na slovíčko s hrádeckou spisovatelkou

Paní Jana Kawulová z Hrádku se v zaměstnání řídí čísly, ale když doma zasedá k počítači, stává se tvůrcem vlastních příběhů nesvá-

zaných účetními pravidly. Přestože ve škole nesnášela psaní slohových prací, ze kterých si odnášela standardně trojky, v nejbližší době vyjde její devátý román. Při této příležitosti jsem jí položila pár otázek.

Jak ses k psaní dostala?

Od dětství mě bavilo psát. První „čmáranec“ jsem vytvořila asi v osmi letech, ale nešlo o nic publikovatelného. Později, kolem 13, jsem napsala něco, co už mělo trochu hlavu a patu a právě v těchto letech jsem vymyslela 2 postavy – Kryštofa a Alici, kteří si později zahráli vedlejší roli v první knize 11:55 p. m. (za pět minut...). „Vtlačila“ jsem je tam z jakéhosi sentimentu.

Zmiňovanou první knihu jsem psala přes 20 let asi na tři etapy. Začínala jsem v 15/16 letech. Když jsem měla napsanu čtvrtinu, možná polovinu, knihu jsem odložila stranou a vrátila se k ní, až když byly děti odrostlejší. Vytáhla jsem staré zápisky, ani jsem nepřepsala vše do počítače a zase přišel útlum, přestalo mě to bavit... Až v roce 2005, kdy jsem měla více času, jsem si řekla: „Tak to zkusím znovu“. A tak jsem příběh během zimy dopsala. Po dopsání jsem zjistila, že to není to, co jsem chtěla, tak jsem asi půlku knihy vyškrtala a psala znovu. Román tak dostal úplně jiný spád, než jsem původně zamýšlela. Kuriozita je, že celých 20 let jsem v hlavě měla, jak to celé skončí a nakonec to dopadlo úplně jinak.

Čtyři knihy jsi vydala jako samostatná autorka a pět v tandemu se spisovatelem Luděkem Stínilem. Jak vlastně takové spisovatelské duo vzniká?

Luděk Stínil je celkem známý spisovatel. V minulosti jsem přečetla spoustu jeho knih a jednou si řekla: „Napišu mu, co se mi na nich líbí a co ne...“ V knize měl e-mailovou adresu, tak jsem se odvážila a poslala mu své „recenze“. Jedno dílo jsem mu pochválila a druhé naopak zkřížovala. Jemu se to tak nějak zalíbilo a tímto jsme si postupně začali vyměňovat názory a myšlenky. V té

době jsem už poslala do nakladatelství 11:55 p. m., ale ještě jsem ani nevěděla, zda mi ji vydají. Při konverzaci na chatu mi pak Luděk jen tak mezi řečí napsal něco ve smyslu: „Děvče, ty máš talent.“ A já říkám: „No, tak uvidí se, jestli mi tu knížku vezmou.“

Z nakladatelství se ozvali s příslibem vydání knihy a za rok za dva mého dnešního „spisovatelského kolegu“ napadlo, že bychom mohli zkusit něco napsat společně. První kniha – Milostná dvojhra byla tak nějak „nativoko“, předem jsme se nedomlouvali, co kdo bude psát, ale ty další už měly předem daný koncept.

Knihy psané s Luděkem jsou oproti mé samostatné tvorbě svižnější, veselejší. Já píšu vždy za ten dívčí pohled, on za kluka a děje na sebe samozřejmě navazují.

Když jste tedy zpočátku ani jeden nevěděl, co ten druhý napíše, nestalo se, že kolega napsal něco, s čím jsi tak úplně nesouhlasila?

Ano, stalo se. Kolikrát jsem zas něco napsala já a on mi škrtnl polovinu kapitoly s tím, že je to blbost. Ale vždy jsme se nakonec domluvili a fungovalo to. Důkazem je fakt, že dohromady jsme napsali víc knih než já sama.

Kde čerpáš inspiraci k tvorbě?

Do příběhů vkládám věci ze života. Jednou jsem usedla k psaní a bylo to v době, kdy mě bolel zub, tak jsem do knihy vložila zmínku o bolesti zubů. Snažím se do příběhů vkládat něco tajemného, aby to čtenář zaujalo a sám se v duchu zvědavě ptal, co jen bude dál.

Na druhou stranu jsem zažila okamžiky, kdy jsem měla obrovskou chuť něco tvořit, ale žádnou inspiraci. Tehdy mě můj spisovatelský parták motivoval slovy: „Příběhy jsou všude kolem nás, stačí se podívat.“ Řekl mi tři věci, kolem kterých by se děj mohl odehrávat a hrubá „stavba knihy“ byla za tři týdny na světě. Pak už jsem ji jen pilovala.

Jaká je pro Tebe ta správná spisovatelská doba k psaní?

Knihu, kterou jsem napsala za nejkratší časový úsek, jsem tvořila paradoxně, když jsem byla zahlcena prací – uzávěrkami a dalšími starostmi. Sama jsem se tomu zpětně divila, jak jen jsem to mohla tak rychle stihnout. Běžně k psaní potřebuju pohodu. Když jsem nervózní, nedokážu napsat nic. Někdy jdu k počítači s úplně prázdnou hlavou, přečtu si poslední kapitolu a už po-

kračuji, jindy třídím myšlenky i týden v hlavě, než přijdu na to, jakým směrem se bude příběh dále ubírat... Obecně řečeno se mi nejlépe píše večer a v zimě.

Může se člověku z Hrádku stát, že se ve Tvé postavě najde třeba pod jiným jménem nebo jsou postavy vyloženě výplo- dem vlastní fantazie?

Ne, osobnosti z reálného života do svých románů nevkládám. Občas do nich vložím spíše nějakou zajímavou historku. Nefunguje to tak, že by třeba známá Anička byla nadjednou Eliškou...

Kdo se v Tvých knihách najde?

Cílovou skupinu tvoří, až na jednu výjimku, v podobě knihy Stačí zavřít oči, která je spíš pro ženy ve středním věku, náctileté čtenářky dívčích románů. Píší mi především čtrnáctiletá/patnáctiletá děvčata, ale se zpětnou vazbou se ozvala už i důchodkyně nebo pan v letech.

Jaký je tvůj oblíbený autor/autorka, vzor ke kterému vzhlížíš?

Mou nejmilejší autorkou je Ludmila Vaňková, spisovatelka románů zejména s historickou tematikou, Michal Vieweg, Ivana Devátá. Z těch co píší dívčí romány, Luděk Stínil, Lenka Lanczová a Beata Ostrowicka, u které obdivuji, s jakou přesností dokáže popsat psychologii jednotlivých postav. Kdysi jsem ráda četla díla E. M. Remarque, Henryka Sienkiewicze, Julese Verne.

Vnímáš od manžela a dětí podporu ve Tvé spisovatelské tvorbě?

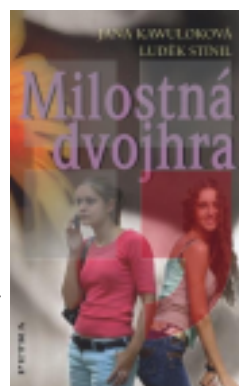
Neřekla bych, že by mě přímo podporovali, spíš to berou jako normální věc, jako když mě bavilo kdysi vyšívát, tak jsem stále vyšívala. Od psaní mě neodhánějí, ale ani mi doma nevytváří žádné speciální podmínky ve stylu: „Ticho, maminka píše!“

Co pro Tebe psaní znamená?

Určitě relax, zábava. Kolikrát v duchu přemýšlím, co by mohlo a nemohlo být a tím si vlastně vytvářím takovou vlastní „pohádku o životě“. Dospívala jsem v době, kdy na trhu nebyly téměř žádné knihy pro dívky a tak jsem si, byť tehdy jen v myšlenkách, začínala tvořit své vlastní.

Děkuji Ti, Jani za milý rozhovor a čtenářům, kteří by rádi nahlédli do Tvých knížek, prozradím, že jsou k dispozici v Hrádecké knihovně.

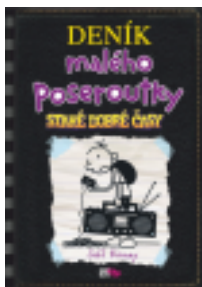
MaŠ

Staré dobré časy

Za starých časů se žilo líp. Nebo ne?

Tohle je otázka, kterou si Greg Heffley klade, když se jeho město rozhodne dobrovolně odpojit od elektřiny. Moderní společnost má pře-

ce své výhody a Greg není stvořený pro staromódní život. Přijde na to, jak tohle celé zvládnout? Nebo je život jak ze staré školy pro kluka, jako je Greg, fakt už moc velké sousto?

P.S.

Deníkové zápisky populární herečky Ani Geislerové zachycují všední život i záblesky střezeneho soukromí.

V pěti podivuhodných letech, jejichž datace není úplně jistá, se mísí humor s melancholií, zamilování s rozchody a naprostá upřímnost s potřebou nic nevyzradit. Autorka se

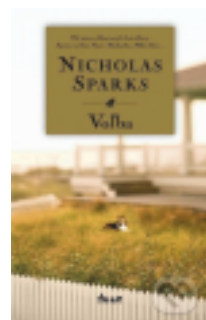
svým vtipným, osobitým stylem často dotýká základních věcí, jako je rodina, láska nebo dětství, a zve čtenáře, aby se na cestu vydal s ní. Kniha vychází v překrásné grafické úpravě její sestry Lely Geislerové, která asociuje skutečný deník včetně praktické gumičky, nepopsaných listů a barevné ořížky.

Volba

Nový román od bestsellerového autora o lásce ztracené i nalezené a o volbách, které jsou někdy těžké jako život sám. Travis Parker má vše, co by si muž mohl přát – dobrou práci, krásný dům a spoustu kamarádů na trávení volného ča-

su. Je si téměř jist, že romantický vztah by jeho pohodlný život jen zkomplikoval. Názor změnil ve chvíli, kdy se jeho novou sousedkou stane Gabby Hollandová. Přestože se k Travisovým pokusům o sblížení nejprve staví nepřátelsky, jeho ne-

zdolnost je nakonec svede dohromady. Ale to je teprve začátek jejich dlouhé společné cesty, na jejímž konci bude jeden z nich muset volit: Jak daleko se smí zajít, aby naděje na lásku zůstala živá?

Vy se ptáte, my odpovídáme

V minulém čísle Hrádeckých novin nám do redakce napsal jeden z občanů svou reakci na uveřejněný článek. Dotaz spolu se zpětnou vazbou starosty se souhlasem tazatele zveřejňujeme.

Přeji dobrý den.

V závěru článku "Odstavná plocha pod hřbitovem ještě letos" na straně 21 posledních Hrádeckých novin je zmínka o tom, že v lokalitě pod hřbitovem by se v příštím roce mohly v rámci projektu Aleje života vysadit stromy novým občanům obce.

Možná je můj názor ojedinělý, což si samozřejmě snadno můžete ověřit nějakou malou neoficiální anketou mezi občany, ale tento záměr mi připadá nevhodný až morbidní.

Pro aleje života se snad dají najít i vhodnější místa než je cesta ke hřbitovu. Domnívám se, že jedním z rozhodujících kritérií pro situování alejí života by měla být přiměřená dostupnost pro rodiče nových občanů, aby byla i z jejich strany zajištěna dostatečná péče o "jejich" strom, a to zejména v prvních několika letech po jeho vysazení. Proto doporučuji, aby aleje života byly v budoucnu zřizovány na několika místech víceméně rovnoměrně rozmístěných na území obce resp. v obytné zástavbě a pak v dalších letech postupně prodlžovány o další stromy.

Jsem s pozdravem
Ondřej Košut

Dobrý den,

děkuji Vám za inspirativní podnět týkající se Aleje života. Souhlasím s Vámi, že v těsné blízkosti hrobů není vhodné dělat aleje určené narozeným dětem.

Chceme je budovat na nejrůznějších přístupných místech v obci, jak mimochodem navrhuje. Co se týče příkladu, který jsem uvedl v Hrádeckých novinách: Neměl jsem na mysli doslova areál hřbitova, ale cestu k panu Widenkovi. Lokalizoval jsem ji způsobem, aby to bylo srozumitelné i těm, kteří dotýčného neznají.

Prozatím je v obci dostatek míst pro Aleje života. Otázkou je, zda budou pokaždé souhlasit oslovení majitelé pozemků. Každopádně, jsme velmi rádi za podněty našich spoluobčanů. Protože nejhorší stav pro vedení obce je, když nikdo nic neřekne, nepřipomínkuje, nehlásí, nedá podnět, ale obvykle v hospodě srší plamennou kritikou na místní poměry a samosprávu.

S pozdravem
Robert Borski

Odevzdávejte vysloužilá elektrozařízení na sběrný dvůr nebo prodejci při koupi nového. Více informací na www.elektrowin.cz

Nabídka inzerce v Hrádeckých novinách

Hotové inzeráty, nejlépe ve formátu PDF či znění textu můžete posílat na e-mail: zpravodaj@obechradek.cz.

formát A5
(na šířku)

600,-Kč

formát A6
(na výšku)

300,-Kč

DORKAS Ostrava, tísňová péče „S NÁMI NEJSTE V TÍSNI SAMI“

Středisko Slezské diakonie DORKAS Ostrava, tísňová péče reaguje na problematiku stárnutí obyvatelstva a zvyšující se délku života. Naše služba napomáhá uživatelům z Moravskoslezského kraje setrvat co nejdéle v přirozeném domácím prostředí, snižuje jejich obavy z osamělosti a nemožnosti dovolat se pomoci v krizové situaci a umožňuje jim žít soběstačně a důstojně. Přispívá ke stabilizaci psychického i zdravotního stavu a posílení sebedůvěry a současně pomáhá pečujícím rodinám našich uživatelů.

Význam služby tísňové péče je zřejmý. Vyrovnanější a klidnější bývají nejen uživatelé naší služby, ale rovněž i rodina, jejíž členové bydlí v zahraničí nebo na druhé straně republiky. Rodina oceňuje úbytek stresujících myšlenek, co se asi děje s nemocným rodičem, který bydlí osaměle. Uživatel má doma nainstalováno zařízení systému tísňového volání s tísňovým tlačítkem. V případě krizové situace jako je pád, náhlé zhoršení zdravotního stavu nebo případné napadení, si uživatel stiskem tísňového tlačítka, které má stále u sebe (zavěšené na krku, nebo na zápěstí) může přivolat pomoc.

V případě zájmu o napojení do systému tísňové péče volejte kdykoliv tel. číslo 596 613 513, 737 223 967, zde získáte více informací a můžete být zavedeni do databáze zájemců o službu. Vstupní jednorázový poplatek za montáž do systému tísňové péče činí 1 500,- Kč, měsíční platby jsou 260,-Kč. Technické zařízení tísňové péče funguje přes telefonní linky a také přes mobilní síť.

Příklady dobré praxe uživatelů služby DORKAS Ostrava, tísňová péče

„Uživatel (86 let) žije sám ve velkém rodinném domě, na okraji Ostravy. Rodinu nemá, se sousedy se nestýká. Službu DORKAS Ostrava, tísňová péče využívá na doporučení sociální pracovníce daného městského obvodu. Uživatel je nemocný a bojí se, že když bude potřebovat, sám si pomoc nezavolá a ne zavolá ji ani nikdo jiný, když o něm nebude vědět. Zhruba po 3 týdnech od zavedení služby uživatel upadnul na zahradě, zmáčknu tísňové tlačítko a díky pohotovému reakci dispečerky TP byla uživateli okamžitě zavolána pomoc a zprostředkován odvoz do nemocnice...“

„Uživatelka (85 let) žije ve svém bytě sama, její syn se jí snaží pravidelně navštěvovat,

Uživatelka předvádí, jak jednoduché může zavolání o pomoc být

nicméně často vyjíždí na zahraniční pracovní cesty a o svou maminku se bojí, když zůstává sama. Uživatelka si službu pořídila, ale zmínila, že je v pořádku, vnímá ji jako prevenci, protože se jí nestává, že by padala nebo jí bylo často špatně. V období od zavedení služby (leden 2016 – březen 2016) uživatelka použila tísňové tlačítko asi 7x, vždy se jednalo o její pád. Dispečerka TP zavolala souseda nebo záchrannou službu, podle povahy tísně. Ze zpětné vazby uživatelky i jejího syna vyplynulo, že jsou za službu vděční a uživatelka se díky ní cítí bezpečně.“

Mgr. Denisa Šustková, DiS.,
koordinátor střediska DORKAS Ostrava,
tísňová péče

Kalendář akcí

Leden

5. 1. od 14:30 – 15:30

1. lekce nového kroužku

Taneční pro děti od 6 - 10 let

(nutná registrace na tel. č. 601 383 111 nebo emailem na zpravodaj@obechradek.cz)

7. 1. od 8:00

Turnaj v ping-pongu pro mládež

U Burého

8. 1. od 8:00

Turnaj v ping-pongu pro dospělé

U Burého

9. 1. od 17:00 – 18:00

1. lekce nového kurzu

Cvičení na balonech

v Centru volného času

(nutná registrace na tel. č. 601 383 111 nebo emailem na zpravodaj@obechradek.cz)

9. 1. od 18:00 – 19:00

1. lekce nového kurzu

Rehabilitační cvičení pro začátečníky

v Centru volného času

(nutná registrace na tel. č. 601 383 111 nebo emailem na zpravodaj@obechradek.cz)

21. 1. od 19:00

Bal szkolny szkoły polskiej

v restauraci u Burého

Únor

4. 2. od 19:00

Školní ples české školy U Burého

20. 2. od 15:00

Karneval Hrádek

v Centru volného času

24. 2. od 19:00

Bal ostatkowy

v budově PZKO

Březen

4. 3. od 9:00

Den pro ženy

v Centru volného času

(nutná registrace na tel. č. 601 383 111 nebo emailem na zpravodaj@obechradek.cz)

8. 3. v 16:00

18. zasedání zastupitelstva

10. 3. v 16:00

Bowlingový turnaj spolků

v areálu Ameryka v Jablunkově

13. – 16. 3.

Dětský bazárek letního oblečení

v Centru volného času

(Příjem věcí 13. 3. od 14:00 – 18:00,

Prodej věcí 14. 3. – 15. 3. od 8:00 – 16:00

Výdej věcí 16. 3. od 8:00 – 16:00)

14. 3. v 16:00

Setkání s jubilanty

v zasedací místnosti OÚ

17. 3. v 16:00

Mám talent v restauraci U Burého

22. 3. od 16:00

Výzdoba velikonočních vajíček

formou patchworku

(nutná registrace na tel. č. 601 383 111 nebo emailem na zpravodaj@obechradek.cz)

31. 3. v 16:00

Den učitelů na Chatě Hrádek

Duben

1. 4. ve 14:00

Sázení stromů novým občanům

v lokalitě pod hřbitovem

8. 4. v 8:00

Den Země – úklid Hrádku

(sraz u Obecního úřadu)

12. 4. v 15:00

Vítání občanů v zasedací místnosti OÚ

22. 4. v 8:30

Běh Hrádkem v PZKO

29. 4. – 1. 5.

Víkendovka pro děti v Tyřech u Boszczyka

(nutná registrace na tel. č.: 723 793 626 nebo emailu zdenka.adamkova@email.cz)

Rod Baginski a Rabin

Jak jsme již avizovali minule, rod Baginských pokračoval po přeslici rodem Rabinů. Příjmení Rabin v matrikách mělo v různých dobách všelijaké varianty např. Rabie, Rabiecný. Příjmení Rabin je v naší republice před vyměněním. V současnosti u nás žije

pouze 38 jeho nositelů. O rodu Rabin v Hrádku připravujeme samostatný rodokmen.

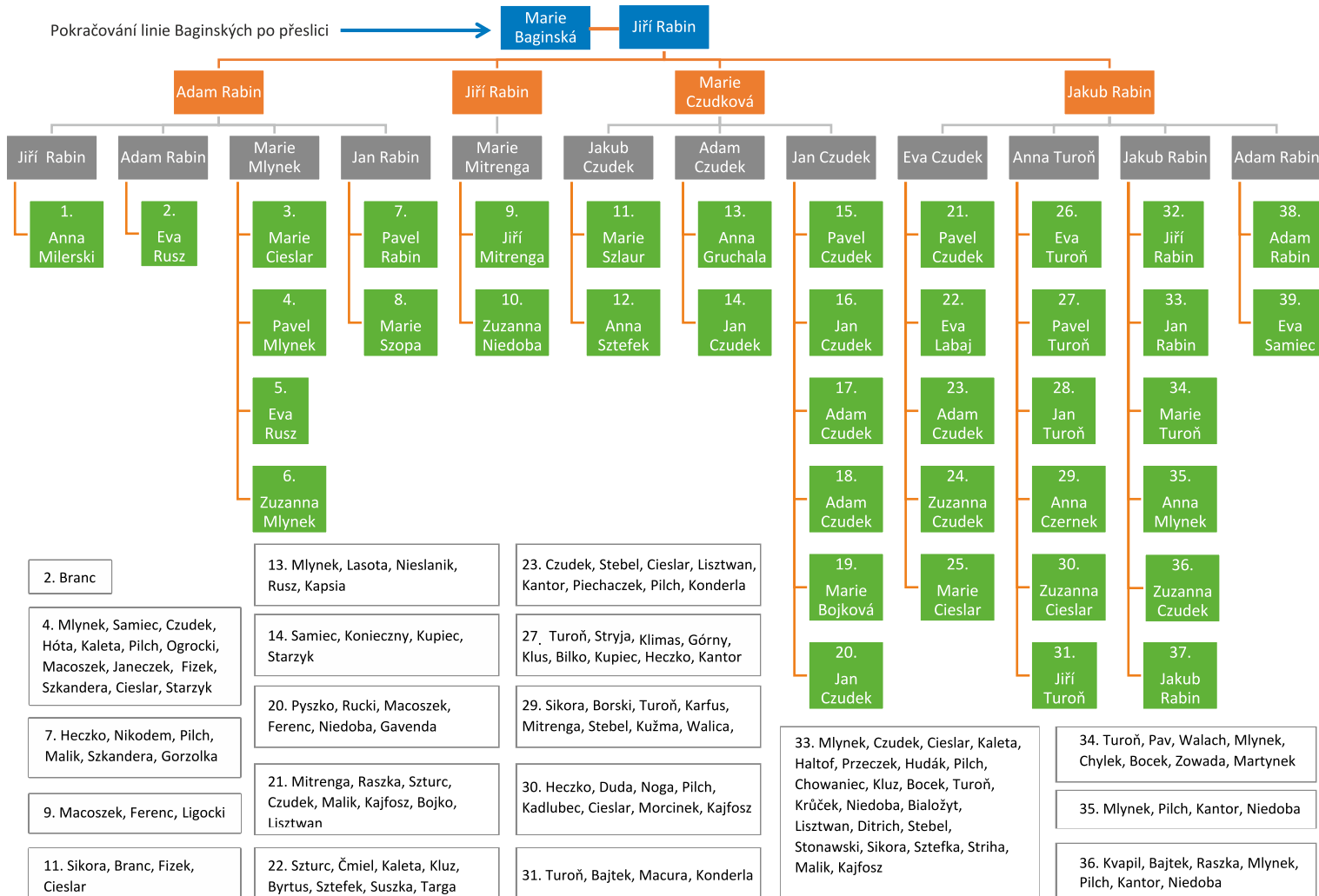
Pod diagramem se nacházejí rámečky s bílým pozadím a číslem, ve kterých jsou vyjmenována nejružnější příjmení. Jedná se o současná příjmení obyvatel Hrádku, která z rodu Rabinů pocházejí. Jednotlivé linie jsou, pro přehlednost, očíslovány. Každá ro-

dina měla více dětí než je uvedeno v diagramu. Pro nedostatek místa jsou znázorněny pouze ty děti, které měly potomky.

Nedávno byl objeven velký unikát. Už víme, proč je dnes v Hrádku nejvíce lidí s příjmením Turoň. Potomci tohoto rozsáhlého rodu tvoří 2/3 dnešního Hrádku. O tom zas v příštím čísle Hrádeckých novin.

RB

Pokračování linie Baginských po přeslici

2. Branc

4. Mlynek, Samiec, Czudek, Hóta, Kaleta, Pilch, Ogrocki, Macoszek, Janeczek, Fizek, Szkandera, Cieslar, Starzyk

7. Heczko, Nikodem, Pilch, Malik, Szkandera, Gorzalka

9. Macoszek, Ferenc, Ligocki

11. Sikora, Branc, Fizek, Cieslar

13. Mlynek, Lasota, Nieslanik, Rusz, Kapsia

14. Samiec, Konieczny, Kupiec, Starzyk

20. Pyszek, Rucki, Macoszek, Ferenc, Niedoba, Gavenda

21. Mitrenga, Raszka, Szturc, Czudek, Malik, Kajfusz, Bojko, Lisztwan

22. Szturc, Čmiel, Kaleta, Kluz, Bzturc, Sztefek, Suszka, Targa

23. Czudek, Stebel, Cieslar, Lisztwan, Kantor, Piechaczek, Pilch, Konderla

27. Turoň, Stryja, Klimas, Górný, Klus, Bilko, Kupiec, Heczko, Kantor

29. Sikora, Borski, Turoň, Karfus, Mitrenga, Stebel, Kužma, Walica,

30. Heczko, Duda, Noga, Pilch, Kadlubec, Cieslar, Morcinek, Kajfusz

31. Turoň, Bajtek, Macura, Konderla

33. Mlynek, Czudek, Cieslar, Kaleta, Haltof, Przeczek, Hudák, Pilch, Chowaniec, Kluz, Bocek, Turoň, Krůček, Niedoba, Bialožyt, Lisztwan, Ditrich, Stebel, Stonawski, Sikora, Sztefka, Striha, Malik, Kajfusz

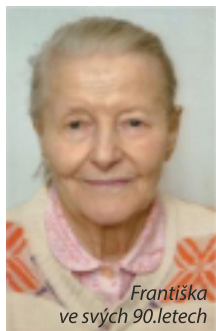
34. Turoň, Pav, Walach, Mlynek, Chylek, Bocek, Zowada, Martynek

35. Mlynek, Pilch, Kantor, Niedoba

36. Kvapil, Bajtek, Raszka, Mlynek, Pilch, Kantor, Niedoba

Rozhovor s pamětníkem

Františka Turoňová

Františka
ve svých 90. letech

Františka Turoňová rozená Musilová se narodila 24. 11. 1925 do praporepublikového Československa. Vyrostla v Blanenském okrese v Jiho-moravském kraji v malé vesničce Rudice, čítající v současnosti pouhých 943

obyvatel. Doma muselo být veselo, protože její rodnou chaloupku obývalo dalších 6 sourozenců spolu s rodiči a někdy ještě dva pomocníci. Oba rodiče byli věřící a vychovávali děti svědomitě ve víře. Od roku 1941 do konce války byla

Františka nasazena co by dělnice do německé firmy Gebrüder Schütz proslulé výrobou keramiky. K nám na česko-polské pohoří byla vyslána 5. 2. 1952 na nábor pracovních sil. Díky znalostem ze zdravotnického kurzu si ji vybral tehdejší místní doktor Turoň z Návsí jako pomocnici. Při práci dokončovala zdravotnickou školu v Českém Těšině. Povolání zdravotní sestry bylo každodenní součástí jejího života po celých 33 let. 4. 7. 1962 se vdala za hudebně nadaného hrádeckého rodáka Gustava Turoň, se kterým se seznámila při práci – ona co by zdravotní sestra, on v roli pacienta. Od té doby žije v rodinném domku v Hrádku, dnes už jako vdova, spolu se synem Danielem a jeho rodinou.

Prozradila jste mi, že jste se vždy ráda a pilně učila. Uchovala jste si ze studií nějaké vzpomínky?

Když jsem navštěvovala obecní školu v Rudici, která byla jakýmsi prvním stupněm vzdělávání dětí, byl nám promítán film s prezidentem Osvoboditelem Tomášem Garrigue Masarykem. Ukazovali nám, jak jezdí na koni neohroženě bez jakékoli ochrany a zastavuje se na „oraliskách“, kde lidé pracují. Rozmlouvá s nimi, zajímá se o ně. Další scéna, která mě zasáhla, byla ke konci dokumentu, jak leží na smrtelné posteli, vedle něj manželka Alice předčítající z velké rodinné Bible. On s pohledem upřeným na ni, jak čte. Líbilo se mi, jakým příkladem pro nás Masaryk byl a jak nás o něm učili. Dodnes si vybavuji jednu z básní.

*„Pane prezidente, tady na obrázku,
my děti Ti slibujeme poslušnost a lásku.
třebaže už ležíš na hřbitově v hrobě,
zůstaneme věrni národu i Tobě.“*

Ve škole v nás pěstovali vlastenectví, vztah k vlasti, k českému národu. Když pak byla republika okupovaná, plakali jsme všichni, jak o tom vypráví i jedna z těchto básniček:

*„Na hradě král Bedřich
hlučné hody dává,
na Bílé hoře svoboda skonává.
Skonává a hasne, rudé slzy roní,
palašem jí Buquoy umíráčkem zvoní...
Už je konec vojny! Už je konec seče,
bystřinami z vrchu česká síla teče.
Kdo jí podal léku, kdo jí podal těchy?
Co ji bránilo, vše je na útěku.“*

Jak je v úvodu zmíněno, po válce jsem navštěvovala zdravotnickou školu v Těšíně, kde přednášely ohromné kapacity. Čtyřleté studium, které jsem při práci absolvovala, bylo velmi náročné. Věnovala jsem mu svůj veškerý volný čas. Z 52 studentů nás tenkrát udělalo maturitu jen 27. Vzpomínám, jak se nás ředitel Svatopluk Kozák u maturity zeptal: „Holky, vy že chcete některá jedničku?“ „Vše, co jste po nás chtěl znát, umíme, tak proč bychom ji neměly dostat?“ Odvětily jsme. „Aaa to žádná nedostanete... Dostane ji ta, která mi řekne, co já ještě nevím.“ Možná se to zdá být dnes už k smíchu, ale my jsme to tehdy vnímaly jako hroznou podlost. A tak jsem od něj dostala dvojku.

Jak válka ovlivňovala Váš každodenní život?

Do dnešního dne mám na ty těžké dny přikryté závojem strachu a bídy živé vzpomínky. Zvláště na den, kdy bylo vojenskou správou zakázáno vycházet ven na ulici. Maminka tehdy řekla: „Chlapci, je desátá hodina a já mám vařit? Nemám kapku vody. Chlapci, kdo půjдете pro tu vodu s tím kýblem?“ Starší z bratrů na to: „Víš co, mamí, ale Tys zapomněla, že se nesmí vycházet z domu.“ Já celé situaci naslouchala s pohledem upřeným z okna, co se asi bude dít... Maminka dále pokračovala k bratrům: „Kdo z vás dvou tedy půjдете?“ „My nepůjdeme, protože nás zastřelí, je válka, nemůžeme.“ Bratři ven jít nechtěli, obava z kulky byla velká. „Tak budete bez oběda!“ Zavelela maminka. Bylo mi to tak líto. Uvnitř jsem věděla, že se sama musím odvážit jít. Poprosila jsem maminku, aby mi kyblík podala. Podala mi ho bez zaváhání, bez jediného slůvka. Když jsme z okna vypozorovali, že voják obcházející vesnici se vzdaluje, popadla jsem ho a utíkala ven. Studna byla hned u vedlejšího domu. Doběhla jsem tam, honem natočila trochu vody, vypláchla, postavila kbelík na pumpu a

přitlačila na páku, aby mohla téct. Jak si tak voda šplouchala, čekám, až se kbelík naplní a najednou cítím na zádech cosi studeného. Představte si, objevil se tam voják, na záda mi položil zbraň a začal křičet: „Co tu děláš?! Co tu děláš?!“ Vidí, že teče voda, tak na co se ptá, napadalo mě v duchu. „Víš, co tě čeká?“ Pokračoval výhružně. Rozplakala jsem se a zmohla se jen na: „Vím.“ Přesně už si nevybavuji, co mi na to odpověděl, jen jsem krátce a stroze v pláči odpovídala na jeho další dotazy. Stále držel prst na spoušti. „Já po vás nechci nic zlého, ale maminka nemá z čeho uvařit jídlo, nemáme ani kapku vody, musela jsem pro tu vodu jít.“ Snažila jsem se vysvětlit tíhu celé situace. Stačilo přitlačit prstem na spoušť a už

„V každé formě vlády byly problémy s vírou, o tom žádná řeč.“

bych nebyla. V myšlenkách jsem prosila Boha o smilování. Představte si, voják se jen tak díval, jak vzhlížím k nebi, na moment se umlčel, až zakřičel: „Vem si to a utíkej domů nebo střelím!“

Vnímám to jako zázrak Boží, že se nade mnou smiloval a nenechal můj život utratit. Tolik let od té doby uplynulo a já si tuto tíživou vzpomínku stále uchovávám v sobě. A se mnou i železná pumpa, která tam prý dodnes stojí. Jsem vděčná Bohu za jeho přízeň a vše co činí nejen pro mě, ale každého, kdo v něj má dokonalou důvěru a jistotu, že jedině on může pomoci a zachránit každého z nás.

Co Vám v těžkém válečném období, ale také později v době míru, dělalo radost? Čemu jste se věnovala?

V roce 1940, když mi bylo 15 let, přišel k nám domů obchodník a nabízel k prodeji své housle. Byly to prý "poloviční stradivárky" s rokem výroby 1770. Tatínek se nás všech zeptal: "Děti, máte někdo zájem hrát na tyto housle?!", já si pamatuji, že jsem zvedla ruku jako první a řekla jsem, že bych na ty housle hrát chtěla. Tatínek mi je nakonec za poměrně vysokou cenu koupil, ale pod podmínkou, že na nich budu celý život oslavovat a chválit Pána Boha. To jsem také slíbila. Pravidelně jsem docházela k soukromému učiteli ve své rodné vísce a pilně cvičila. Časem jsem si oblíbila také hru na klavír a mandolínu. Housle mi však

byly nejmilejší, hrávala jsem velmi často, a to jak při domácích pobožnostech, tak také ve sborech jako doprovod při společných písních nebo v rámci samostatného hudebního zpestření před kázáním. Oblíbila jsem si také zpěv a recitaci básní a veršů z Bible.

Jako věřící člověk jste se musela setkat s mnoha životními překážkami.

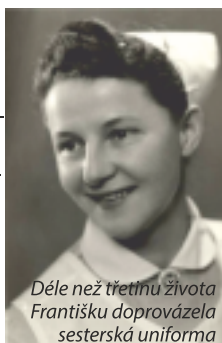
V každé formě vlády byly problémy s vírou, o tom žádná řeč. V mládí jsem se spolu s 19 dalšími rozhodla pro tuto cestu. Chodili jsme na mládež do brněnského sboru, později nás svolávali do Olomouce k italskému kazateli, který nás vyučoval. V roce 1939, když mi bylo 14 let, jsem se nechala pokřtít a dodnes tohoto rozhodnutí nelituji.

Život věřícího člověka může mnohdy připomínat plutí ryby proti proudu. Během svého života jsem poznala jak lidi, kteří mé vyznání (obzvláště v době režimu) nechtěli respektovat, tak ty, kteří si vážili křesťanských hodnot, podle kterých jsem se snažila žít. Když jsem pracovala v německé firmě Gebrüder Schütz, přišel za mnou před koncem války vedoucí s pytlíkem různých předmětů ze zlata a praví mi: „Františko, pojď se mnou do zahrady.“ Šla jsem. Když jsme byli na místě, povídá mi: „Přijde tu zahradník a pod tímto stromem vykope jámu. Tuto tašku, kterou ti dám, tam vložíš, zakopeš a zahrabeš hlínou.“ Protože jsem byla věřící podle slova Božího a říkala pravdu, vedoucí ve mne měl obrovskou důvěru. Nikoho z celého podniku nezavola, jenom mne. Po nějaké době, když jsem byla s maminkou ve světnici, za mnou přišli dva muži: „Je zde Františka Musilová?“ ptali se. Bez reptání jsem musela jet s nimi. Kdybych nejela, zastřelili by mě. Jeli jsme na onu zahradu. „Ukaž nám, kde jsi to skryla?“ důrazně přikazovali. Neměla jsem na výběr. Ukázala jsem na strom, kde jsem „poklad“ ukryla. Když to vyhrabali, vše posbírali a odvezli mě zpátky domů. Nikdy jsem nepřišla na to, kdo ti dva muži byli. Protože bylo ke konci války, jen se domnívám, že to prozradil vedoucí, který neměl na výběr.

Paní Františko, moc Vám děkuji za sdílení Vašich vzpomínek. Prála byste si něco vzkázat místním?

Mám jediné přání. Aby Vám Pán Bůh požehnal celý život, který v této vesnici prožíváme. Věřím, že když budeme Bohu věrni, všichni se sejdeme tam, odkud jsme přišli a kam se máme opět vrátit.

MaŠ

Zleva: Vnučka Nikol, Františka, vnuk Lukáš a snacha Danuše s manželem Danielem

Příroda Hrádku IV.

Zimní houby

Zimní příroda se na první pohled jeví, že v ní nemohou růst houby. Pro zánického houbaře nebo obdivovatele hub se však nejedná o úplně mrtvou část roku. To platí i pro území Hrádku. I při zimních a pozdně podzimních procházkách můžeme najít zajímavé druhy. Některé z nich jsou i jedlé. Poslední mírné zimy otvírají

prostor pro objevování většího výskytu a rozmanitosti hub než tomu bývalo dříve.

Seriál o bohatství živých organismů je publikován jako zdroj inspirace a poznání lidem, kteří se rádi pohybují v hrádeckých lesích, polích a lukách na březích vodních toků, ale třeba i doma na svých zahradách.

Z nepřeberného bohatství druhů vybíráme ty typické, běžně se vyskytující v Hrádku, dobře poznatelné pouhým okem. Tak aby běžný milovník přírody uspokojil svou touhu po poznání praktickým způsobem. Občas bývá v seriálu zařazena nějaká místní rarita.

RB

Fotografie: internet (wikipedie)

Penízovka sametonohá

Roste v mírné zimě na kmenech živých listnatých stromů. V parcích zahradách. V Hrádku často na olších kolem Olzy. Má typickou houbovou chuť a vůni. Sbírají se pouze klobouky.

Kržatka zimní

Vyskytuje se celoročně kromě léta. V zimě je typická na tlejících větvích listnáčů kolem Olzy, často po oblevě, při teplotách nad nulou. Kržatek je více podobných druhů. Tyto houby nejsou jedlé.

Boltcovitka
Jidášovo ucho

Velmi známá houba roste po celý na černém bezu. Plodnice mají miskovitý tvar, jsou jedlé, mdlé chuti, vhodné na sušení. Snášejí i mrazivé počasí. V Hrádku rostou kdekoli v starém porostu bezu.

Ohnivec rakouský

Dekorativnost této houby vynikne za sněhové pokrývky. Roste po odtání sněhu v nivních lesích. V Hrádku kolem rybníku Sušarňa nebo v Girově. Jedná se o vzácnou houbu, nesbírat.

Hlíva ústřičná

Hlíva je významná léčivá houba, rostoucí v zimní polovině roku. Je zajímavé, že po rozmrznutí plodnice pokračuje v růstu. Vyskytuje se na silném dřevě, převážně buků. V Hrádku u Rykaly, Vujtově.

Čirůvka fialová

Často sbíraná, jedna z poslední hub v roce. Jedlá, ale někomu vadí parfémová chuť. V různých lesích v listí, často dělá řady nebo kruhy. V Hrádku např. ve Vujtově, Zamčiskách, Kempách.

Sít'kovec načervenalý

Jako téměř všechny druhy chorošů je nejedlý. Výrazně načervenalý. Roste především na vrbách a břízách. V Hrádku je hodně častý, např. v zahradě budoucího vesnického muzea rostl na lísce.

Outkovka pestrá

Jeden z nejhojnějších obyvatelů dřeva. Velmi brzy se na padlém listnáči usadí a vytvoří vějířovité útvary. Používá se do květinových aranžmá, ale záhy ji rozežere hmyz, sídlící v pórech houby.

Troudňatec pásovaný

Velmi hojný druh choroše, kterého bezpečně poznáme podle pásovitých přírůstků různých barev. Roste ve všech typech lesa. V Hrádku hojný v Girově na olších.

Rezavec šikmý

Tento divný útvar nepřipomíná houbu, a přece se jedná o druh víceletého choroše. Roste hl. na břízách. Škůdce, napadené stromy začnou hnit. V Hrádku je jeden obrovský kus v lomu nad Vilou.

Březovník obecný

Jedná se o hojného parazita bříz. Po napadení strom brzy hyne. Dřevo se časem rozsype na prach. Jednoletá plodnice je za čerstva měkká. V Hrádku různě na břízách, např. v Tisovce.

Anýzovník vonný

Tato velmi tvrdá a velmi těžko odlomitelný choroš krásně voní po perníku. Má typické barvy i tvar jak na obrázku. Roste výlučně na mrtvém dřevě jehličnanů, zejména smrků. V Hrádku velmi hojně.

Řážovka rumělková

Velmi hojná drobná a typicky zbarvená dřevorozkladná houba. Roste celoročně na větvích listnáčů, často buků. V sadech na suchých větvích. V Hrádku např. v bukových lesích nad Chodurkou.

Svraštělka javorová

Napadá javory a způsobuje černou skvrnitost listů. Toto houbové onemocnění javorů není nebezpečné. Je to jen kosmetická vada. V Hrádku hojně např. v areálu polské školy nebo u hodin.

Slovník ponaszmu

G

groch - hrách
grochula - hrachová polévka
groc - hráč
grodzić - stavět ohradu
grób - hrob
Grómnica - Hromnice
gróń - hora, vysoký kopec
gruch - buran
gruchać - vrkat (milostně)
gruchnyć - upadnout někam
gruda - hrouda, sněhová koule
grudować sie - koulovat se
grudziyń - prosinec
grunt - pozemek, logr z kávy
grunta - základy pod stavbou
gryfczok - krasavec
gryfny - šarmantní
gryncajg - zelenina
gryncajgula - zeleninová polévka
grynzbula - tululum, trouba
gryska - krupicová kaše
gryskowo mónka - hrubá mouka
gryzipiórek - úředník
gryźć - kousat
grzachnyć - zlomit
grzebać - hrabat
grzebiyń - hřeben
grzib - houba
grzibiorz - houbař
grzibula - houbová polévka
grzoć - hřát
grzóndka - zahrádka, záhonek
grzych - hřích
gufero - těsnění
gumioki - gumáky (obuv)
gumno - přízemí ve stodole
gunia - horalský plášť
gupi - blbý
gupnyć - blbnout
gupota - blbost
guptas - blbec
gurglować - kloktat
gusić sie - dávat o sobě vědět
guwno - hovno
guzdrać sie - zdržovat, flákat se
gwara - nářečí
gwarzić - rozmlouvat
gwelb - klenba
gwer - pistole, puška
gwint - závit
gwiozda - hvězda
gwizdek - pták rehek
gwołt - shon
gwózddek - hřebík
gymba - tvář, ústa
gyngłórń - nedopečené pečivo
gynsiniec - husí lejno
gynstwina - houština
gynsty - hustý

gynś - husa
gzuć - rychle se pohybovat

H

haberlok - obnošený kus oděvu
hacka - vlněná deka, ženský oděv
Hadaszczok - Slavič (m. n.)
hadziaj - trhan, otrhanec
haf - sem
haferfloki - ovesné vločky
hafo - hodně
haftam - zřídka
hajcgiter - topně těleso
hajcować - topit, přikládat
hajcyrz - topič
hajzel - záchod
hajzlować - hajzlovat
hajzlowina - fekálie
halbija - nádoba pro dobytek
halkać - chlácholit
haltować - zastavovat
haltry - dámské podvazky
halyrz - halíř
hamer - kladivo
handek - obchod
handra - hadr
hanej, henaj - tamhle
hantaszka - dámská kabelka
haraburdi - harampádí
haratać - rozbíjet, ničit
harest - vězení
haresztant - vězeň
harknyć sie - pohádat se
harmider - kravál
harować - těžce pracovat, lopotit se
hartabuz - velmi pracovitý člověk
hartować - otužovat, kalit kov
harwas - kravál
harwosić - štekát
harynek - sled
haszpa - závora u dveří
hasztabiga - osoba velkého vzrůstu
haukać - pošťkávat
hausharest - domácí vězení
hawiyrnia - šachta
hawiyrz - horník
hebama - porodní bába
hebować - zvedat puk při střele
heczepecze - plod šípkového keře
heftnyć - narychlo sešít
heizgiter - přímotop
heklować - plést, háčkovat
helfer - pomocník
helfnyć - pomoci
hełma - přilba
henger - věšák
hepa - žena s dobrou postavou
heraus! - vypadni!
herbata - čaj
herco - karetní srdce
heta - hot (povel pro koně)
hiba - alkoholické opojení

himberzaft - malinová šťáva
hipkać - skákat
hobel - hoblík
hobo - věc k ničemu, šunt
hoczek - háček
hok - hák
holcplac - skladiště dřeva
holec - mladík
holofić - hulákat
holszpan - obojek
holynder - spojka potrubí
hołda - hromada, halda
hołdamasz - zábava
hozyntregi - kšandy
hóczeć - hučet
hóncwót - podkoní
hónorowy - pyšný
hónym - honem
hópnyć - skočit
hórda - hustá polévka zelňačka
hórdać - lomcovat
hósować - provokovat, štvát
hóśle - housle
hóśliczkorz - houslista
hóścaczka - houpačka
hóstać - houpat
hubertus - dlouhý pánský plášť
hulajnoga - koloběžka
hulić - kouřit
hupcug - řetězový kladkostroj
hyc - nesnesitelné teplo
hyła - nezdvořák
hyłtus - skrbík
hynaj - tam
hyrcz - boule
hyrtón - hrtan

I

i ? - jak se ti daří?, jak se máš?
iberzeczung - řetězový převod
ibryczny - nadbytečný
iksnia - něco ve tvaru X
imerwere - neustále
inaczi - jinak
inakszi - jiný
indzi - jinde
inekcyja - injekce
inszi - jiný
ip - neustále, v jednom kuse
isto - asi
iść - jít
izba - světnice

J

ja - ano, souhlas
jabczok - jablečné víno
Jablónków - Jablunkov
jakisi, jakisikej, jakýsi - nějaký
jakla - blůza
jakosi, jakosikej - nějak
jakotako - jakštakš

jakubiónki - letní jablka
 jałowiec - jalovec
 janiczek - světýlko
 jargać - intenzivně prožívat
 jargać sie - hádat se
 jarganki - foukací harmonika
 jaruga - velká louže
 jasełka - jesličky
 jasiiek - malý polštářek
 jasiynioki - staré dřevěné lyže
 jasiyń - jasan
 jaszczurka - ještěrka
 jaśle - krmítko pro dobytek
 je zech - jsem
 je żeś na raji - jsi na radě
 jebak - akné
 jechać - jet
 jednacze - přece
 jedwobny - hedvábný
 jedzok - jedlík
 jedzyni - jídlo
 jegła - jehla
 jelyń - jelen
 jemioła - jmelí
 jesiyń - podzim
 jeść - jíst
 Jewka - Evička
 jeździć - jezdit
 jizba - pokoj, místnost
 jo - já
 jo bedym - já budu
 joszczec - kvílet
 jowejzczec - naříkat
 Jónek - Jenda
 jscać - močit
 jscoki - moč
 jujzczec - sténat, výt
 Jurek - Jirka
 jurny - nadržžený
 jutro - zítra
 jynczczec - sténat
 jynczmiyń - ječmen
 Jyndrys - Ondřej
 jyny - jen, jenom
 jynzyk - jazyk
 Jyrka - Irena

kabacić - lelkovat
 kabania - sukně
 kabot - kabát
 kac - kocovina
 kaczka - kachna
 kaczok - rybníček, velká louže
 kadubek - ptačí budka
 kaj - kde
 kajdanki - pouta, želízka
 kajfas - nádoba na maltu
 kajgdo - kdekdo
 kajs - kdesi, někde
 kajś je? - kde jsi?
 kajteżtam - kdepak
 kajtok - tlustoch s kolébavou chůzí

kaloryfer - radiátor
 kalwados - jablečná pálenka
 kalyndorz - kalendář
 kamiyń - kámen
 kamracić - kamarádit
 kamrat - kamarád
 kanapka - obložený chlebiček
 kanciaty - hranatý
 kancnaryja - kancelář
 kancynoń - zpěvník
 kandahary - staré vázání lyží
 kant - hrana
 kante - dřevěný hranol
 kany - kde
 kanyco - kdecy
 kapeczke - tošku
 kapke - trochu
 kapusta - zelí
 kapuśnica - zelňačka
 kapuśnionka - zelňačka
 karfijoń - květák
 karkoszka - dřevěný klacek
 karłowaty - zakrslý
 kartka - list papíru
 Karwiniok - občan okresu Karviná
 kary - kolečka
 karzelek - trpaslík
 kasa - spořitelna, banka
 kaslik - noční stolek, skříňka
 kasować - účtovat
 kastla - karoserie, kryt
 kataćeżtam! - kdepak!
 katlićki - macešky
 kel - kapusta
 kelerub - kedluben
 kelner - číšník
 kerner - důlčík, průbojník
 keta - řetěz
 kibel - kbelík
 kibelgvint - ampérzávit
 kiedy - kdy
 kiedysi - kdysi
 kiejsi - kdysi
 kiela - kolik
 kieli? - jak velký?
 kielzac - klouzat
 kielzki, klejzki - kluzký
 kielbasić - mudrovat
 kieltać - viklat
 kierchów - hřbitov
 kiermasz - večírek u táboráku
 kierować - řídit
 kiery - který
 kieryndy - kudy
 kierysi - nějaký
 kijania - klacek, obušek
 kijónka - palička
 kikina - mladá, hezká dívka
 kikut - pahýl
 kinderbet - dětská postýlka
 kinol - nos
 kisły - kyselý
 kistka - uzlík, pentle
 kiszka - kysané mléko

kiślizna - kyselý nápoj
 kiśnia - krabice
 kit - tmel
 kitka - stehno
 kiwać - mávat
 kjelnia - zednická lžíce
 klamka - klika
 klampkować - chodit po kancelářích
 klamerka - kolíček na prádlo
 klarneta - tlustá, ošklivá žena
 klasa - třída
 klaskać - tleskat
 klawiyr - klavír
 klawirować - žvanit, ukecávat
 klebecić - kecat
 klepać - klepat
 klepocz - kladívko
 klepsydra - úmrtní oznámení
 klerus - hanlivě katolíků

labryga - břecha
 lagier - ložisko, tábor
 lajbik - podprsenka
 lajda - baba (při hře na honěnou)
 lajdy - honěná
 lajerkaslik - hrací skříňka
 lajsnia - úzké dřevěné prkno
 lajtung - vedení
 lajzoki - povadlá velká prsa
 laliczka - křemenáč
 lalka - panenka
 lamyntować - lamentovat, naříkat
 lancuch - řetěz
 las - les
 latarnia - lucerna
 lato - léto
 latoś - letos
 lebioda - slaboch
 lecieć - letět
 lehki - lehký
 lejczek - nalévací trychtýř
 lepić - lepit
 lepidło - lepidlo
 leśny - lesní
 leżeć - ležet
 lico - líc
 liczydło - počítadlo
 lipiec - červenec
 loć - lít
 lofas - pohlavní úd
 loker - volný, pohodlný
 loska - hůlka
 lotać - lítat
 lotajónicy - lítající
 lotko - ptačí křídlo
 lóna - hadry, nepěkné oblečení
 Luchat - pršet
 lufciok - vzduchovka
 luft - vzduch
 luftować - větrat
 luftpómpa - hustilka
 lukrecyja - lékořice

Rucká Iva 16